

SÖKAREN

NR 3

1992 ÅRGÅNG 29

PRIS 35:00 INKL. MOMS

Oberoende tidskrift för livssynsfrågor

The Right Livelihood Award utdelat för tolfte gången. Hederpriset gick till utgivaren av tidningen The Ecologist, Edward Goldsmith, till vänster på bilden. Till höger prisets grundare Jakob von Uexküll. Det så kallade alternativa nobelpriset går till högt förtjänta personer som arbetar för människors bästa. Foto: Per Frisk.

Övre raden fr v: Edward Goldsmith, Keshav Sikka Vasave (Rädda Narmada-rörelsen), James Matayoshi (Rongelap), Jakob von Uexkull, Bengt Danielsson, Pedro Ivan Cristoffoli (MST), Ivo Poletto (CPT). Nedre raden: senator Jeton Anjain, Medha Patkar (Rädda Narmada-rörelsen), Marie Thérèse Danielsson, Fátima Ribeiro (MST) och biskop Jorge Marskell (CPT).

"Alternativa nobelpriset" 1991

Right Livelihood Award-stiftelsen belönar: kamp för jordreform, kamp mot dammbyggen, mot kärnvapenkolonisering, mot miljöförstöring.

Right Livelihood Award-stiftelsen delar varje år ut ett pris som stöd och uppmuntran till människor och organisationer som tar sig an de värsta problemen i världen i dag. Priset, som delades ut första gången 1980, har grundats av svensktysken Jakob von Uexkull, som sålde sin värdefulla frimärkssamling och på så sätt fick ihop ett betydande grundkapital.

Right livelihood är ett gammalt engelskt begrepp, vars innebörd är att *leva rätt på jorden*, dvs inte utnyttja mer än vår andel av dess resurser och ta ansvar för följderna av vårt handlande.

Priset går till högt förtjänta personer och organisationer, som arbetar med praktiska lösningar på en del av de stora problem som finns i världen i dag.

Pristagarna är förebilder i en svår tid; deras lösningar kan användas av människor i olika delar av världen.

1991 delade stiftelsen ut en miljon kronor som fördelades på tre mottagare. Prisutdelningen ägde rum i riksdagshuset den 9 december, dagen före utdelningen av nobelprisen. The Right Livelihood Award omnämns ofta som "alternativa nobelpriset".

Senator Jeton Anjain

Biskop Jorge Marskell

Bengt Danielsson

I sitt tal vid prisutdelningen tryckte Jakob von Uexkull på miljöförstörelsen i världen. Han sa bland annat att man under en miljökonferens i Wien nyligen konstaterat att på många områden har förstöringen gått så långt att skadorna inte kan repareras. Han citerade industrimannen Sir James Goldsmith som uttryckt oro för världens framtid och sagt att vi kanske håller på att färdas i allt högre fart mot helvetet!

Jakob von Uexkull nämnde att enligt Röda korset finns det i dag 500 miljoner människor som kan betecknas som miljöflyktingar. Dessa har tvingats lämna sina hemländer på grund av miljöförstörelsen där.

Kärnkraftsolyckan i Tjernobyl ledde till en av de svåraste förstöringar av miljön, som någonsin inträffat. Enligt Wall Street Journal kommer kostnaderna att bli högre än för kriget i Vietnam.

Uttunningen av ozonskiktet i atmosfären är en mycket allvarlig förstöring av miljön. Över Europa ökar uttunningen mer än väntat. Ozonskiktet är här åtta procent tunnare än för tio år sedan. Varje procents minskning orsakar ytterligare 100 000 fall av blindhet världen över enligt amerikanska vetenskapsmän – plus en ökning av bland annat hudcancer.

Jakob von Uexkull sa att med tanke på rapporter av detta slag kan man fråga sig varför vårt västerländska samhällssystem inte redan har brutit samman, för det är lika ohållbart som dess nu avlidna rival i Östeuropa. Den svenska miljöministern i den tidigare socialdemokratiska regeringen sa att med svensk levnadsstandard överallt skulle jorden endast kunna hysa 500 miljoner människor. Det ekologiska utrymmet är inte större än så för ett resurskrävande levnadssätt som det västerländska. Ändå förväntar man sig i väst en allt mer höjd materiell levnadsstandard.

Olika kriser på jorden samverkar, sa Jakob von Uexkull, och ingen kris kan bekämpas isolerat från de andra. Kriser han talade om var bland andra miljöförstöring, materiell misär, förtryck, militarism, olämplig teknologi, oetisk vetenskap samt kulturell och andlig nedgång.

CPT och MST

De brasilianska organisationerna Comissao Pastoral de Terra (CPT) och Movimento dos Trabalhadores Rurais sem Terra (MST) som arbetar för en jordreform, belönas för sitt långvariga och orädda engagemang för att skaffa egen jord till jordlösa familjer och hjälpa bönderna att bruka jorden på ett miljöriktigt sätt. Prisjuryn anser att en jordreform, som innebär att jord förs över från stora jordägare till småbrukare, måste ske, i såväl Brasilien som i många andra länder, om jordbruket skall bli mer miljövänligt och skövlingen av skogar och land minska.

Rädda Narmada-rörelsen

Narmada Bachao Andolan (Rädda Narmada-rörelsen) en gräsrotsorganisation i Indien, som leds av Medha Patkar och Baba Amte, belönas för deras fasta, orubbliga motstånd mot ett enormt dammprojekt i Narmada, en av Indiens största floder. De stora dammarna skulle få svåra följder för miljön och de boende i området. De skulle förstöra stora jord- och skogsmarker och framtinga stora befolkningsomflyttningar. Rädda Narmada-rörelsen har lagt fram förslag att på annat sätt tillgodose behovet av vatten och energi, som inte skulle skada miljön och de fattiga i området.

Bengt och Marie Thérèse Danielsson i Polynisien, senator Jeton Anjain och invånarna på ön Rongelap bland Marshallöarna

Bengt Danielsson och hans polynesiska hustru, senator Anjain och hans folk på ön Rongelap får priset för deras resoluta kamp mot Frankrikes och USAs kärnvapenkolonisering i Stilla havet. Juryn stöder Bengt och Marie-Thérèse Danielssons aktiva insats för det polynesiska folkets rätt till självbestämmande och oberoende samt senator Anjains och Rongelap-folkets krav att USA skall ge full kompensation för de hälsoproblem som orsakas av radioaktiv strålning från kärnvapenproven. Juryn betonar vikten av att USA vidtar alla nödvändiga åtgärder för att ön Rongelap skall kunna återlämnas till befolkningen i beboeligt skick.

Edward Goldsmith

1991 års hederspris – inga pengar – går till britten Edward Goldsmith, utgivare av tidskriften *The Ecologist*. Han har i mer än två decennier passionerat och engagerat i ord och handling stridit mot, och utarbetat alternativ till, felaktiga utvecklingsprojekt, miljöförstöring, kärnvapenhot och sociala orättvisor. Juryn rekommenderar FN:s miljökonferens, som skall hållas i Rio de Janeiro 1992, att anta det "folkens manifest", vilket utarbetats av Edward Goldsmith och hans medarbetare, som grundval för en hållbar miljö- och människovänlig utveckling.

SM

Foto: Per Frisk

Att avslöja pseudoskeptiker

Dan Mattsson

En person som visat ett visst intresse för slagrutan är Sven Ove Hansson, socialdemokratisk programskrivare och grundare av skeptikerorganisationen "Vetenskap och Folkbildning".

Trots sitt namn ägnar sig inte "Vetenskap och Folkbildning" åt någon vetenskaplig forskning, utan arbetar helt och hållet med opinionsbildning. Sven Ove framträder ofta i massmedia som "expert" inom de mest skilda ämnesområden.

Organisationens syfte är att avslöja sk "pseudovetenskaper" (pseudo=falsk). Vad som är "pseudovetenskap" anser de sig själva ha rätt att avgöra. Till pseudovetenskap räknar de bl a parapsykologi, paranormala fenomen, alternativ läkekonst, healing, UFOlogi och naturligtvis slagrutan. Sven Oves bok "Förklarade mysterier" pryds på omslaget av en slagruteman. Sven Ove "vet" att slagrutan inte fungerar utan att själv ha undersökt saken.

Vetenskap och Folkbildnings arbete är uttalat politiskt då man ser människors intresse för "pseudovetenskaper" som ett hot mot demokratin. Man försöker därför påverka massmedia att inte befatta sig med dessa saker på ett positivt sätt (men gärna negativt). Man försöker också påverka bildningsförbund att inte ordna studiecirkel i dessa ämnen, samt biblioteken att plocka bort "pseudovetenskapliga" böcker från hyllorna med naturvetenskap.

Sven Ove Hansson avfärdar slagrutan helt. För att kunna göra detta använder han mycket underliga logiska resonemang, samt rena osanningar, vilket knappast kan anses vetenskapligt. I organisationens tidning "Folkvett" skriver Sven Ove:

"Man kan själv med ett enkelt experiment konstatera att det är (...) omedvetna muskelrörelser och inte t ex 'vågor', fält el dyl från marken som påverkar slagrutan. Det räcker att fästa slagrutan i något slags ställning i stället för att hålla den direkt i handen. Då fungerar den inte."

Resonemanget är ju logiskt och för dem som inte är insatta i problemet verkar saken avgjord. Vad som inte framgår är att det faktiskt inte är någon som hävdar att en yttre kraft påverkar slagrutan. Alla kan skriva under på Sven Oves beskrivning av hur slagrutan fungerar genom omedvetna muskelrörelser. Vad saken gäller är ju istället om yttre krafter påverkar rutgångaren eller ej.

I "Forskning och Framsteg" skriver Sven Ove:

"Det har genomförts tester där slagrutemän fått leta efter nedgrävda rörelningar som det strömmat vatten genom. Ledtrådar i växtligheten eller markens övriga utseende har då saknats. I sådana försök har ingen lyckats bättre än slumpen."

Vi skall snart se att detta påstående är en ren osanning. Den typ av test Sven Ove beskriver infördes första gången av professor Julius Wertheimer 1906. Han använde tre vattenledningar och rutgångarna skulle avgöra i vilket rör det rann vatten. Man kan hitta metallrör med slagruta, men det har ingen betydelse om det rinner vatten genom röret eller ej. Att avgöra om det rinner vatten eller ej i ett rör anser jag vara mycket svårt, på gränsen till omöjligt.

De tester Sven Ove refererar till har genomförts av en amerikansk "skeptiker", illusionisten James "Amazing" Randi. Randi har genomfört två försök

James Randi

med rutgångare, ett i Italien 1979 och ett i Sydney, Australien 1980.

För att få rutgångare att ställa upp i dessa tester har Randi utfärdat ett pris på 10 000 dollar till den som lyckas! För att ingen skall lyckas är kraven Randi ställer för att få priset så stora att det i praktiken är omöjligt att uppfylla dem. Detta har naturligtvis inget med vetenskap att göra. Testerna genomförs inte för att ta reda på om slagrutan fungerar eller ej, utan syftet är att få rutgångare att göra bort sig inför massmedia (som naturligtvis är på plats).

I det italienska testet skulle fyra rutgångare finna tre nedgrävda vattenledningar, men resultatet räknades inte som lyckat om det inte var det rör där det för tillfället rann vatten som hittades! Naturligtvis klarade ingen detta.

Det australiska testet var däremot upplagt så att det går att utvärdera statistiskt. I detta test hade Randi grävt ned tio plaströr. Rörens positioner var

Dan Mattsson

kända och rutgångarna skulle bara avgöra i vilket rör det rann vatten. 50 försök genomfördes. För att få Randis pris måste 40 av dessa vara träffar! Detta är naturligtvis orimligt höga krav på träffsäkerhet. I varje försök har man bara en chans på 10 att träffa rätt.

Om man gör en test i sekunden skulle universums ålder (18 miljarder år) inte räcka till för att slumpmässigt få 40 träffar av 50! Randi har verkligen försäkrat sig om att inte behöva riskera betala ut pengarna.

Slumpmässigt bör man få 5 träffar på 50 försök. Rutgångarna lyckades i 11 fall träffa rätt rör. De fick alltså inte Randis pris. Randi, liksom Sven Ove Hansson, använder testet som ett exempel på att slagrutan inte fungerar. Detta är naturligtvis ingen vetenskaplig bedömning. För att göra den måste man veta hur stor chansen är att få 11 träffar. Den chansen är mindre än en på 100! Detta brukar vanligtvis anses som signifikant, dvs det är knappast troligt att resultatet beror på slumpen. Man måste göra i snitt 5 350 enskilda försök för att få en serie med 11 rätt. Randi gjorde bara 50 försök!

Randis test av rutgångare talar i själva verket starkt för existensen av fenomenet. Detta är extra betydelsefullt då Randi är noga med att utesluta alla möjligheter till fusk från försökspersonerna. Både Randi och Sven Ove har uttalat att de forskare som fått positiva resultat med slagrutan saknar kompetens...

Sven Oves tes i "Forskning och Framsteg": "i sådana försök har ingen lyckats bättre än slumpen", eller i hans bok: "hittills har ingen rutgångare lyckats lokalisera vatten under sådana kontrollerade förhållanden", är alltså rena osanningar!

I den stora tyska studien gör Betz och König en genomgång av 17 vetenskapliga studier av slagrutan, de flesta utförda av olika universitet efter 1954. 15 av studierna har resultat som talar för existensen av slagrutefenomenet.

I "Forskning och Framsteg" tar Sven Ove Hansson upp sju olika kännetecken på pseudovetenskap.

- Det första kännetecknet är att vissa personer tillmäts så stor förmåga att avgöra vad som är sant och falskt att andra bara har att rätta sig efter deras bedömningar.

- Det andra kännetecknet är att man förlitar sig på enstaka experiment som inte går att upprepa.

- Det tredje kännetecknet är att man använder handplockade exempel som stämmer med ens egen övertygelse.

- Det fjärde kännetecknet är att man

inte prövar teorin mot verkligheten.

- Det femte kännetecknet är att man hävdar att teorin är helt riktig trots att det finns avgörande experiment som motsäger den.

- Det sjätte kännetecknet är att fördomsfria test inte tillåts som kan ge både positiva och negativa resultat.

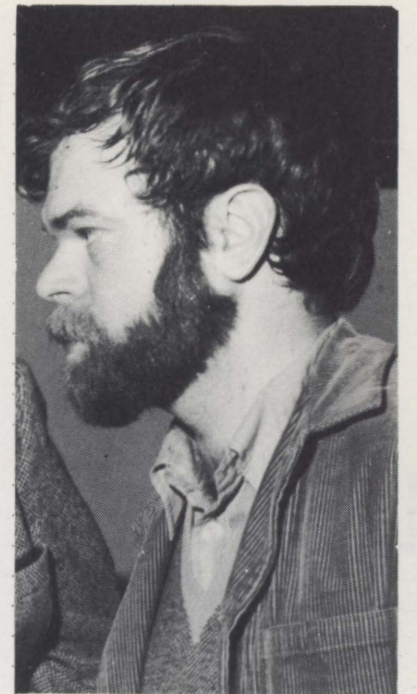
- Det sjunde kännetecknet är att den nya teorin lämnar mer oförklarad än den gamla.

När Sven Ove Hansson ger dessa sju kännetecken på falsk vetenskap ger han samtidigt en utmärkt beskrivning på de metoder han själv och "Vetenskap och Folkbildning" använder. Det är därför jag kallar Sven Ove Hansson för pseudoskeptiker. Personligen ser jag "Vetenskap och Folkbildnings" verksamhet som ett större hot mot demokratin än rutgångarnas försök att hitta vatten.

En verklig skeptiker skulle ställa sig skeptisk till alla försök att såväl förklara som bortförklara slagrutefenomenet. En verklig skeptiker skulle vara öppen för att förutsättningslöst pröva slagrutan och utvärdera de tester som gjorts utan att i förväg avfärda fenomenet. Det är synd att vi helt saknar sådana skeptiker både inom och utanför rutgångarnas skara. De skulle verkligen ha en stor uppgift att fylla då detta ämnesområde översvämmas av godtrogna människor, självbedrägeri och hänsynslös humbug.

LITTERATUR:

Betz, H. D. och König, H. L.: Erdstrahlen? Der Wünschelruten Report. Wissenschaftlicher Untersuchungsbericht

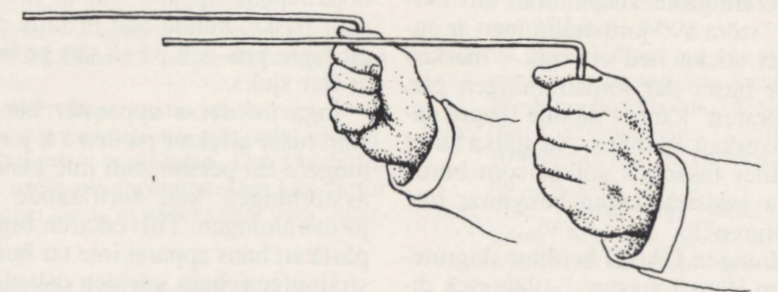
Sven Ove Hansson Foto: Per Frisk

(München, 1989).

Hansson, Sven Ove: Sju sätt att avslöja ovetenskap (Forskning och Framsteg nr 4, 1985). Förklarade Mysterier (Tiden, 1986). Om slagrutor med slagsida (Folkvett, nr 2, 1987).

Randi, James: Flim - Flam! Psychics, ESP, Unicorns and other Delusions (Prometheus, Buffalo, New York, 1982).

Ur "Jordstrålning, hälsa och forntida vetande" av Dan Mattsson.

Vinkelpinnar i utgångsläge. (Illustration Peter Tucker.)

Att känna sig lurad

Dan Mattsson

Lika gammal som rutgängeriet är kanske uppfattningen att man skulle kunna skärma av, neutralisera eller avstöra jordstrålningen.

Under en semester på Bornholm träffade jag en sjuksköterska som var mycket skicklig rutgångare. Hon ville visa mig en märklig effekt. Som lyckobringare bar hon en liten plåtbit på sig. När hon placerade denna plåtbit på en Currylinje i sitt hem verkade linjen försvinna. Hon kunde inte längre känna den med sina vinkelpinnar. Jag provade pinnarna och hade inga problem att känna linjerna fast plåtbiten låg där. Sjuksköterskan provade igen och nu kunde också hon känna linjerna. "Förtrollningen" var bruten!

Det är mycket lätt att med enbart suggestion få rutgångare att reagera. För en nybörjare räcker det i princip med att hon tror att hon kommer att få utslag på en viss plats, för att hon också skall få det. På samma sätt försvinner utslaget om rutgångaren tror att det *kan* försvinna enbart med hjälp av t ex en plåtbit.

Det krävs en hel del erfarenhet för att kunna "nollställa" sig så att ens förtuffade mening inte påverkar utslaget.

Det vanligaste knepet som används för att "störa av" jordstrålningen är annars att sticka ned en spik i marken utanför huset där jordstrålningen går. "Avstöraren" känner då inte längre någon påverkan inomhus. Att själva huset innehåller tusentals spikar som borde avstöra jordstrålningen bekymrar inte "avstöraren"!

I tidningen LAND berättar slagrutemannen Hans Larsson: "– Jag gick direkt med min slagruta och tog reda på hur det var med magnetismen över Ragnhilds vanliga plats på kökssoffan. Jag fick starka utslag. Jag kunde också följa strömmens väg från det ställe där blixten brukar slå ner utanför huset och spårade strömmen in under husgrunden

och ut åt ett annat håll.

Hans Larsson tog bort den magnetiska strömmen genom att slå trådspik i marken invid husgrunden där magnetströmmarna gick in och ut.

– Det räcker med en fyrtums trådspik för att avleda den flytande magnetismen, säger Hans."

En spik är nu inte så dyr, men det är allvarigare när samvetslösa människor säljer "neutralisatorer" för dyra pengar till sjuka människor. I Tyskland beräknas detta "geschäft" ha omsatt flera hundra miljoner kronor!

Vad innehåller då dessa apparater? Det lär finnas hundratals olika. Wolf Wimmer, domare i Mannheim, lät inför domstol öppna ett antal. De visade sig innehålla: glasskärvar, teblad, trådspolar, folioremsor, sågspån, aluminiumpulver, blå kartong, döda myror, salladsdressing och vanlig jord!

I Sverige säljs det också en hel del sådana apparater för mycket dyra pengar. Vanligtvis brukar de kosta mellan 500 och 1000 kronor styck. Materialvärdet för varje apparat är sällan mer än 10 till 20 kronor.

Denna verksamhet måste betraktas som rent svindleri. Om tillverkaren verkligen trodde att hans egenhändigt hopknåpade apparat kunde få människor friska, kunde han ju sälja den till ett lägre pris och på så sätt ge lindring åt fler sjuka...

Inga av dessa apparater har några som helst effekter på den s k jordstrålningen. En person som inte känner till avstörningen kan fortfarande känna jordstrålningen. Tillverkaren brukar då påstå att hans apparat inte tar bort jordstrålningen, bara gör den oskadlig...

När rutgångare har testat dessa apparater brukar de vanligtvis säga att avstörningseffekten försvann efter ett tag. Suggestionen släpper med andra ord sin verkan efter en tid.

I Danmark har den största slagruteföreningen beslutat att utesluta de med-

lemmar som säljer dyra apparater i stället för att flytta på sjuka människors sängar.

Den allmänna meningen bland rutgångare i Europa är att det inte finns någon apparat som har en varaktig effekt. Dr Ernst Hartmann som experimenterat en del med neutralisatorer som uppges fungera genom resonans, gav 1984 upp försöken då resultaten var för dåliga.

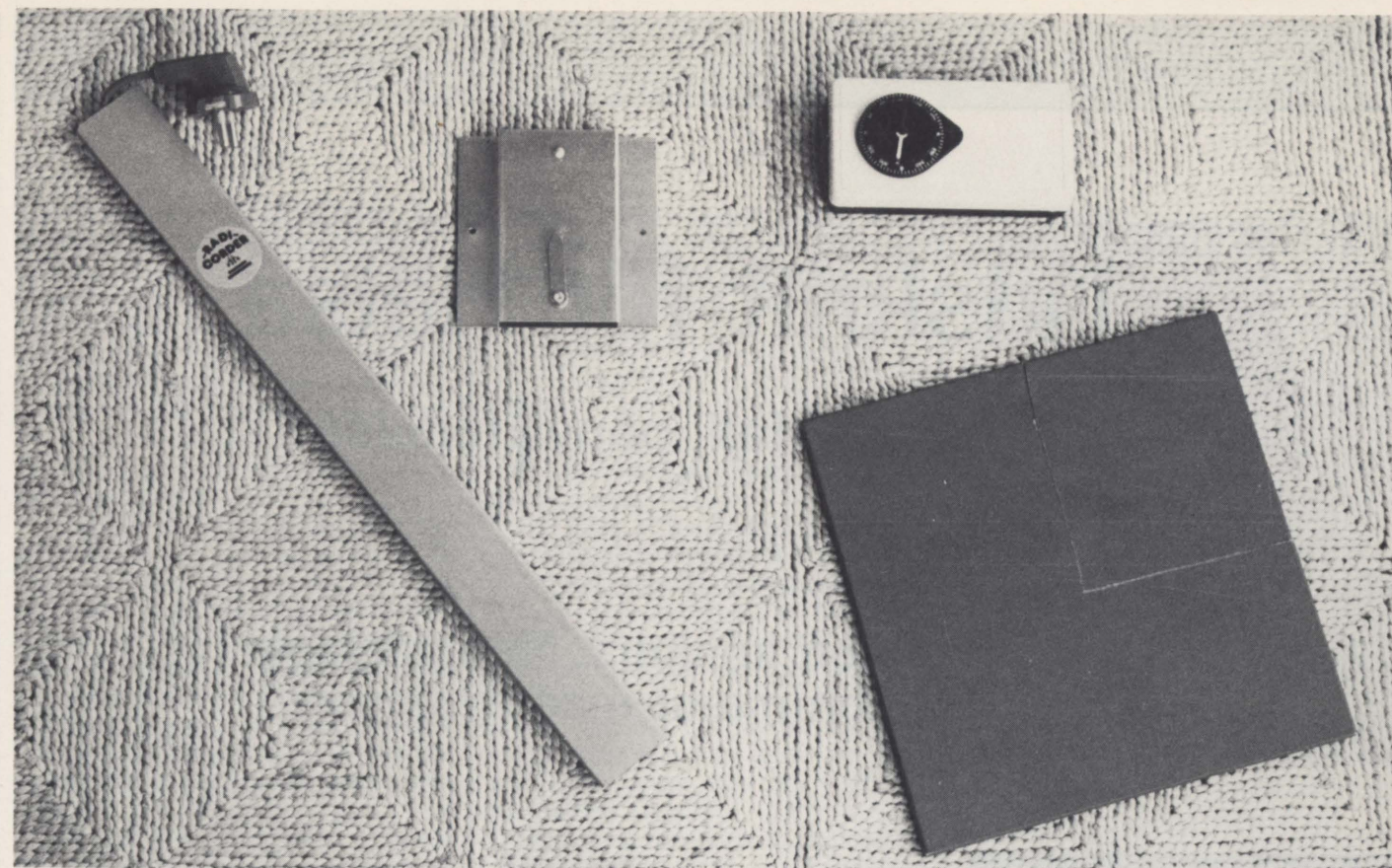
Om det nu ligger något i påståendet att jordstrålning orsakar sjukdomar är det olyckligt att människor ligger kvar på dåliga platser och istället köper en dyr apparat som inte har någon effekt.

Naturligtvis har det även hänt att sjuka människor blivit friska efter att ha köpt en avstörningsapparat. *Tron* är en mäktig läkare. Kanske är det nödvändigt att tro att man kan bli frisk för att läkningen skall sätta igång. När man testar läkemedel har man alltid en kontrollgrupp som bara får "sockerpiller". Av denna kontrollgrupp blir ändå c:a 30 procent friska...

Många rutgångare har märkt att de inte behöver några apparater för att störa av. De gör detta istället "mentalt". De har också märkt att de inte behöver göra sig besväret att besöka platsen ifråga, utan att avstörningen fungerar lika bra per telefon... En av de mer kända geobiologerna är Åke Lindgren, Stockholm. Han avstör inte bara de naturliga biofälten, utan neutraliserar också verkan av elektromagnetiska fält, bygg och inredningsmaterial samt mögel...! Oftast per telefon...!

Som jag ser det är dessa avstörare det största hindret för att få slagrutefenomenet accepterat. Avstörarna drar löjets skimmer över hela verksamheten. Detta är den största skadan de gör.

Här följer en förteckning över de i Sverige vanligaste "neutralisatorerna". De flesta försäljare av dessa apparater är anmälda till Konsumentverket för vilseledande marknadsföring.

Tvivelaktiga neutralisatorer. Från vänster: Radicorder, AnS-plattan, jordstrålningskassett och Ram N. Radicorden har fällits av marknadsdomstolen för vilseledande marknadsföring.

RADICORDER

Tillverkad av Ernst Malmström, Videbäck, Danmark.

Anslutes till eluttag. Godkänd av DEMKO, (Danmarks Elektriske Materielkontrol).

Effekter enligt marknadsföring: Leder jordstrålningen utanför huset. Hjälper mot cancer, gikt, ischias, migrän, åderförkalkning, allergi, astma, störningar i blodomloppet, nervinflammation, neuralgi och "mycket mera".

Pris: 895 kronor

Innehåller: En träbit! Ledningarna från kontakten är lindade ett varv runt träbiten, sedan är de avklippta och fasttejpade. Apparaten innehåller ingen strömkrets och drar därför ingen ström!

Materialvärde: 20 kronor (för kontakten).

AnS-plattan

Tillverkad av Anton Strobel, Schweiz.

Skrivas fast under sängen.

Effekter enligt marknadsföring: Neutraliserar jordstrålningen vid sängen. Hjälper mot sömnstörningar, hjärtklappning, tandgnissel, reumatisk värk och oroskänslor.

Pris: 495 kronor

Innehåller: En diod och ett motstånd! Dessa ingår inte i någon strömkrets utan sitter på plattan för syns skull.

Materialvärde: 2 kronor (för "elektroniken").

RAM N

Tillverkad av Osman Hasanpasic, Jugoslavien.

Effekter enligt marknadsföring: Neutraliserar jordstrålningen inom en radie av 9,5

meter. Hjälper mot cancer, epilepsi, astma, reumatism, hjärtinfarkt, åderbräck, nervproblem, migrän, sömnproblem och mar-
drömmar.

Av samma tillverkare finns även:

RAM R

Neutraliserar radioaktiv strålning.

RAM E

Neutraliserar elektromagnetisk strålning.

Pris: ca 500 kronor styck.

Innehåller: Två limnade masonitskivor!

Materialvärde: Inget!

RAYONEX och RAYONETTE

Tyskt fabrikat som finns i en rad olika utföranden med diverse tillbehör.

Effekter enligt marknadsföring: Avstör jordstrålning genom interferens.

Pris: Från 440 kronor för "mini-Rayonex" till 3 950 kronor för "super-Rayonex" med tillbehör.

Innehåller: Apparaterna består bara av en antenn som ansluts till ett jordat eluttag. Endast jorden är ansluten. Det går därför ingen ström till apparaten. Den kan därför inte heller sända ut några vågor som "interfererar".

JORDSTRÅLNINGSKASSETT

Tillverkad av PANAKEA HB i Täby.

Effekterna enligt marknadsföring: Neutraliserar jordstrålning, Curry och Hartmannlinjer, vattenådror, elektromagnetiska fält m m i flera rum om den riktas mot norr. Hjälper mot huvudvärk, frusenhet, hjärtklappning, tandgnissel, reumatisk värk,

oroskänslor och dålig sömn.

Pris: 595 kronor.

Innehåller: Flisor av olika kristaller och halvådelstenar fixerade i vax, samt en kompass för att kunna rikta kassetten. Detta är den enda apparat som faktiskt innehåller något. Kristallerna har också en viss påverkan på auran inom en meter från kassetten. Det stämmer däremot inte att jordstrålningen neutraliseras i flera rum av kassetten.

LITTERATUR:

"Hans jagar cancer med slagruta" (LAND 35/1989).

"Tvivelaktig platta – strålände affär?" (Råd & Rön 10/1989).

Bird Christopher: News from the German Federal Republic (American Dowser vol 27, no 4, 1987).

Lindgren, Åke: Viktigt om vår närmiljö – negativ strålning kan neutraliseras (Probios, Stockholm, 1988).

Pope, Ilse: Correspondence (Journal of the British Society of Dowser, vol 32 no 216, june 1987).

Pope, Ilse: Neutralizing Harmful Radiations, Methods Used in Europe (American Dowser, vol 29 no 2, 1989).

Ur "Jordstrålning, hälsa och forntida vetande" av Dan Mattsson.

Tidskrift för Hälsa

Uppgång, fall, pånyttfödelse

Hälsa har gjort konkurs. Men tidningen fortsätter komma ut med ny ägare.

Are Waerland grundade 1940 tidningen Solvikingen, som blev ett organ för hans hälsolära med vegetarism och råkost som hörnstenar. 1945 ändrades namnet till Waerlands Månadsmagasin. Waerland fungerade själv som redaktör. Upplagan var några få tusen exemplar. Eskil Svensson kom till tidningen – från Frisksport – som ung redaktionssekreterare och gjorde ett mycket bra jobb. 1952 övertog han utgivningen och företog 1954 en namnändring till Tidskrift för Hälsa.

Eskil utförde, tillsammans med framför allt sin hustru, Marianne, ett framgångsrikt arbete. Han var redaktör, hon skötte ekonomin.

Med hjälp av skickliga medarbetare och på grund av ökat intresse hos allmänheten för hälsofrågor kunde upplagan successivt höjas under åren.

Arne Algard och Birgitta Manners gjorde stora redaktionella insatser. Eskils son Ola Feurst var en tid duktig marknadschef.

1987 utsågs Hälsa av föreningen Svensk Fackpress till *årets facktidning*. Den hade då en nettoppplaga på cirka 60.000 exemplar. Vid den tiden tillfrågades Eskil Svensson av affärsmannen Björn Hultin om han ville sälja tidningen till denne. Till en början avvisade Eskil förslaget, men Björn var ivrig att köpa och förklarade att han hade flera miljoner kronor, som kunde stödja tidningsföretaget.

Eskil Svensson, som när affären inleddes var 64 år, såg möjligheten att satsa ännu hårdare på det redaktionella arbetet – och göra en ännu bättre tidning – genom att få hjälp med den ekonomiska och administrativa förvalt-

ningen. Så han skrev till sist på optionspapper om försäljningen – mycket också på grund av att hans fyra barn, som tillsammans hade aktiemajoritet i Hälsa, ville det. Men han ångrade sig när han upplevde att Björn Hultin inte var rätt person att leda en tidskrift som Hälsa. Björn gick inte med på att ogiltigförklara optionsavtalet, och ett möjligt skadestånd på ett par miljoner kronor, om avtalet inte fullföljdes, fanns med i bilden.

Försäljningen av Hälsa till Björn Hultin för tre miljoner kronor i juli 1988 pressades alltså fram mot Eskils önskan. Eskil hade kontrakt som innebar att han i minst tre år skulle fortsätta som chefredaktör, men löstes från detta efter drygt ett halvår. Även redaktionschefen Birgitta Manners valde att lämna Hälsa, fastän hon därefter har medverkat på frilansbas. Slutade gjorde också Eskils hustru Marianne Feurst, som i alla år hade skött tidningens ekonomi. Kvar blev bland andra Per Frisk och Eva Olsson.

Björn Hultins bror Göran Wetterqvist, med bakgrund som grundskollärare, tillsattes som VD.

Sedan Björn ägt Hälsa i drygt tre år, gjorde tidningen konkurs i december 1991 med flera miljoner i skulder.

Vid den tidpunkten hade många läsare redan betalt in prenumerationsavgiften för 1992. Dessa pengar följde med i konkursen och var förlorade för läsarna, som inte skulle få någon tidning. Pengarna gick till prioriterade gäldenärer.

Eskil Svensson är nu redaktör för Svenska Vegetariska Föreningens tidning Vegetar. Där skriver han i nr 1,

1992 bland annat:

"Tidskrift för Hälsas belägenhet var länge känd i en inre krets och fler anmälde sitt intresse för att köpa Hälsa, däribland ett hälsokostföretag, en stor tidningskoncern och även Svenska Vegetariska föreningen."

Bland dem som var intresserade av att ta över Hälsa var också förlaget Energica i Orsa, som drivs framgångsrikt av Per Frisk och hans fru Monica Seilitz. Per Frisk gjorde upp med Björn Hultin och med konkursförvaltaren och köpte Hälsa.

De nya prenumerationsavgifter, som influtit, var förbrukade. Men den gamla och den nya ägaren ansåg att de läsare som betalt sina prenumerationer före konkursen måste få sin tidning, så Energica garanterade detta och satsade för den skull nytt kapital.

Hur kunde ett framgångsrikt tidningsföretag som Hälsa på kort tid bli konkursmässigt? Ligger felet hos Björn Hultin, sedan ett par år bostätt i Belgien?

Vem är Björn Hultin? Mitt intryck under en resa till England, som vi båda deltog i 1983, är att han är en entusiastisk newageare med stort intresse för "positivt tänkande". Han gjorde ett sympatiskt intryck och verkade ha mycken god idealism inombords. Säkert är han också intresserad av att tjäna pengar och att leva ett flott liv.

Han säger:

– Jag ville verkligen driva Hälsa och Pan. Jag hade goda ekonomiska resurser och kunde satsa miljoner. Men jag

drabbades hårt av lågkonjunkturen. Jag är ju bland annat i fastighetsbranschen, och den är sedan några år svårt krisdrabbad. Jag hade ingen möjlighet att tillskjuta mer pengar än jag redan gjort för driften av Pan och Hälsa och begärde därför dessa företag i konkurs.

Björn berättar att han satsade totalt över 15 miljoner kronor på Pan och Hälsa, pengar som han tjänat på sin affärsverksamhet.

– Under åren arbetade jag helt utan egen ekonomisk ersättning för såväl Pan som Hälsa.

– Hälsa hade, när jag köpte den, en upplaga på 60.000 exemplar, men den sjönk till 45.000 till stor del beroende på lågkonjunkturen. Men tidningen drabbades också av att Eskil Svensson och Birgitta Manners hastigt lämnade redaktionen. Det gällde att snabbt hitta ersättare.

– Vissa nyrekryteringar av personal blev felaktiga, vilket fick stora konsekvenser.

Flera faktorer torde ha bidragit till Hälsas konkurs:

1. På grund av lågkonjunkturen förlorade tidningen annonsörer.
2. Av samma orsak sjönk upplagan kraftigt. (Samtidigt ökade konkurrenten Må Bra sin upplaga på grund av ägarnas stora ekonomiska satsning på tidningen.)
3. Man startade på Björns initiativ Hälsa-resor, som blev en misslyckad satsning och tog resurser från tidningen.
4. Björn saknade erfarenhet av tidningsutgivning och hade därför ingen riktig kompetens på området.
5. När det började krisa, fanns Björn inte på redaktionen. Han hade flyttat utomlands. Eskil hade alltid funnits där som en eldsjäl. Tidningen saknade en ledare.

Björn Hultin menar att inte heller Eskil Svensson hade klarat att ge ut Hälsa i lågkonjunkturs Sverige. Men där har han säkert fel. Eskil hade inte anställt fel folk, han hade varit varsam med Hälsas tillgångar, och han hade varit ständigt närvarande och djupt engagerad i tidningens fortlevnad.

Är Björn en skurk i denna historia? Nej. Han ville verkligen ärligt och ideellt satsa på Pan och Hälsa, ge dessa företag de bästa möjliga förutsättningar. Men han drabbades som så många andra av konjunkturnedgången, förlorade pengar och blev också tvingad att ägna mycket tid och energi åt att rädda andra av sina företag.

Blev Hälsa sämre sedan Eskil Svensson lämnat tidningen? "Den förlorade den idealitet och det sting som Eskil gav innehållet", säger en Hälsa-anställd.

Tidskrift för Hälsa har avlidit, men likt fågel Fenix uppstått ur sin egen aska.

Per Frisk är nu chefredaktör. Hans specialiteter är layout, foto och marknadsföring, som han jobbat med bland annat på Hälsa i över tio år. Han är en kreativ, idérisk och entusiastisk person, även om han inte kan mäta sig med Eskil Svensson vad gäller hälsokunskaper, stilistisk och journalistisk förmåga. Men han kan omge sig med goda medarbetare. Han sitter i Hälsofrämjandets styrelse.

Jag hoppas han klarar av att få utgivningen av Hälsa att gå runt ekonomiskt – och även ge en hygglig vinst.

Den nya ägaren gör stora kostnadsbesparingar genom bland annat billigare lokaler, rationaliseringar och mindre personal, sedan utgivningen av Hälsa blivit en del av förlaget Energicas verksamhet.

Skall tidningen bli annorlunda nu? Både ja och nej. Den fortsätter att vara ett organ för hälsofrämjandets ideologi, men skall samtidigt skriva mer än tidigare om mental träning och personlig utveckling.

Pan

Björn Hultin startade tillsammans med några vänner 1984 entusiastiskt Pan Helhetscenter på Götgatan i Stockholm. Han överlät skötseln åt andra, men det var hans ekonomiska medel som möjliggjorde starten. Pan var kanske världens största center för new age-aktiviteter. Det var en stor idé.

Pan sattes i konkurs. Enligt Björn berodde det på att de företag som arrenderade restaurangen inte betalade sin hyra; tre arrendatorer gjorde konkurs.

Pan lever ändå vidare. Centret drivs nu av föreningen Pans Vänner under ledning av Nina Harder. Man håller till i Hälsans Hus på Fjällgatan 23 A i Stockholm.

SM

Foto: Per Frisk

Eskil Svensson

Björn Hultin

Per Frisk

Tidsresor

Det förflutna, nuet och framtiden existerar samtidigt som en lång, solid verklighet. Nuet är bara en kort glimt av rumtiden.

Resor framåt och bakåt i tiden är en fascinerande möjlighet, som ofta tagits upp i science fiction-litteraturen. Fast möjligheten är teoretisk – åtminstone än så länge. Men idén är inte flummig. I flera av världens mest avancerade fysiktidsskrifter har det spekulerats i ämnet, och olika tänkbara tidsresor har nämnts, till exempel genom rymdens svarta hål och genom så kallade maskhål, revor i den kosmiska väven (om sådana finns).

Spontant tycker vi att det här med tiden är något ganska enkelt och självklart. Det är nuet som finns – det förflutna är borta för alltid, utom i minnet; framtiden finns inte ännu, och ingen vet hur den kommer att gestalta sig.

Men enligt tankar inom den moderna fysiken är nuet bara ett utsnitt av den fyrdimensionella rumtiden, vari vi lever. (Verkligheten har enligt Einstein fyra dimensioner: längd, bredd, höjd och tid.) Det förflutna, nuet och framtiden existerar samtidigt som en lång, solid verklighet. Nuet är bara en kort glimt av rumtiden, liksom en smal ljusstråle, som följer den i en riktning. Vi upplever att vi befinner oss i den del av rumtiden, mellan det förflutna och framtiden, som ljusstrålen aktualiserar för oss. Men de andra delarna existerar också, på samma gång.

Rumtiden är med andra ord som en jättelik limpa, där vår uppmärksamhet hela tiden förflyttas längs limpan.

Om det nu är så, skulle vi då inte kunna ändra vårt läge i rumtiden och i princip ta språng både framåt och bakåt?

Vi har frågat högskolelektor Jens Tellefsen vid Tekniska Högskolan i Stockholm (specialist på laserfysik och optronik) om detta. Han har som en hobby intresserat sig för problemet

tidsresor och även hållit föredrag för allmänheten i ämnet.

Jens Tellefsen tror att det är möjligt att resa i tiden och att människan i en framtid, kanske om tusen år, kan komma att konstruera tidsmaskiner.

Det har diskuterats om man i så fall skulle kunna färdas både framåt och bakåt i tiden. En del teoretiker anser att endast resor bakåt är tänkbara: en tidsresenär blir kvar i den tid han rest till; han kan inte komma tillbaka till den tid han lämnat. Andra tror att endast resor framåt i tiden är möjliga.

Det innebär stora logiska svårigheter att tänka sig att man kan resa tillbaka i tiden och då ha möjlighet att ändra historiens gång. Hur skulle det gå om resenären till exempel återvänder till sin egen barndom, träffar på sig själv där och skjuter sitt barnjag ett skott för pannan så att det dör? Då dör han innan han hunnit växa upp och har alltså inte kunnat göra tidsresan och döda sig själv som barn – en logisk kullerbytta!

Sådana frågor vållar minst sagt huvudbry hos de spekulerande forskarna, säger Jens, och tillägger: Kanske finns det kosmiska lagar som förhindrar att orsak-verkan-sambandet upphävs.

Några forskare vill ersätta orsak-verkan-begreppet med (det engelska) begreppet *consistency*. Det betyder att allting hänger ihop på ett sådant sätt att man inte kan ändra historiens gång genom besök i förfluten tid. Skulle man skjuta mot sig själv som yngre, så skulle skottet missa sitt mål, eftersom följden av handlingen på något sätt redan finns inskriven i tidens väv.

I alla händelser är tiden inget konstant flöde genom universum, utan den är bland annat beroende av med vilken hastighet en tidsresenär färdas relativt en klocka, där en observatör befinner sig. Ju snabbare han reser, desto lång-

sammare tycks tiden gå i jämförelse med den tidräkning han lämnat – medan han själv inte upplever någon skillnad. Vid ljusets hastighet kommer det att se ut som om klockorna ombord på rymdskeppet har stannat.

Enligt den så kallade tvillingparadoxen är det så att om en av ett tvillingpar ger sig ut på en mycket snabb resa i rymdsrymden och sedan återvänder till jorden, så finner han, när han kommit tillbaka, att han har åldrats mycket mindre än sin kvarvarande broder. Detta innebär att han relativt sett har rest framåt i tiden. Ju snabbare hans färd varit, desto längre in i broderns framtid har han kommit. Att det verkligen är på det sättet, räknade Albert Einstein ut. Och det har bekräftats av många experiment.

Tvillingparadoxen visar alltså att tidsresor i princip är möjliga.

Enligt Einsteins allmänna relativitetsteori kan rumtiden – "limpan" – ibland vara krökt. En mindre krökning finner vi till exempel nära solens yta. I närheten av en neutronstjärna, eller ännu värre ett svart hål, är krökningen enorm. Detta gör det tänkbart att man kan ta genvägar till avlägsna delar av universum, liksom till andra tider. Det har till exempel spekulerats om så kallade maskhål, ett slags tunnlar i rumtidens geometri, vilka skulle kunna vara genvägar mellan skilda tider och platser. De har fått sitt namn genom att man tänkt på hur en mask kan borrar sig en genväg genom ett äpple i stället för att ta den längre vägen runt ytan. Dessa teoretiska maskhål förbinder delar av universum, som eljest ligger långt ifrån varandra i tiden och rummet. Sådana maskhål skulle kunna användas som ett slags tidsmaskiner genom att hålets ena öppning fixeras och den andra görs rörlig. Teorin är väl ge-

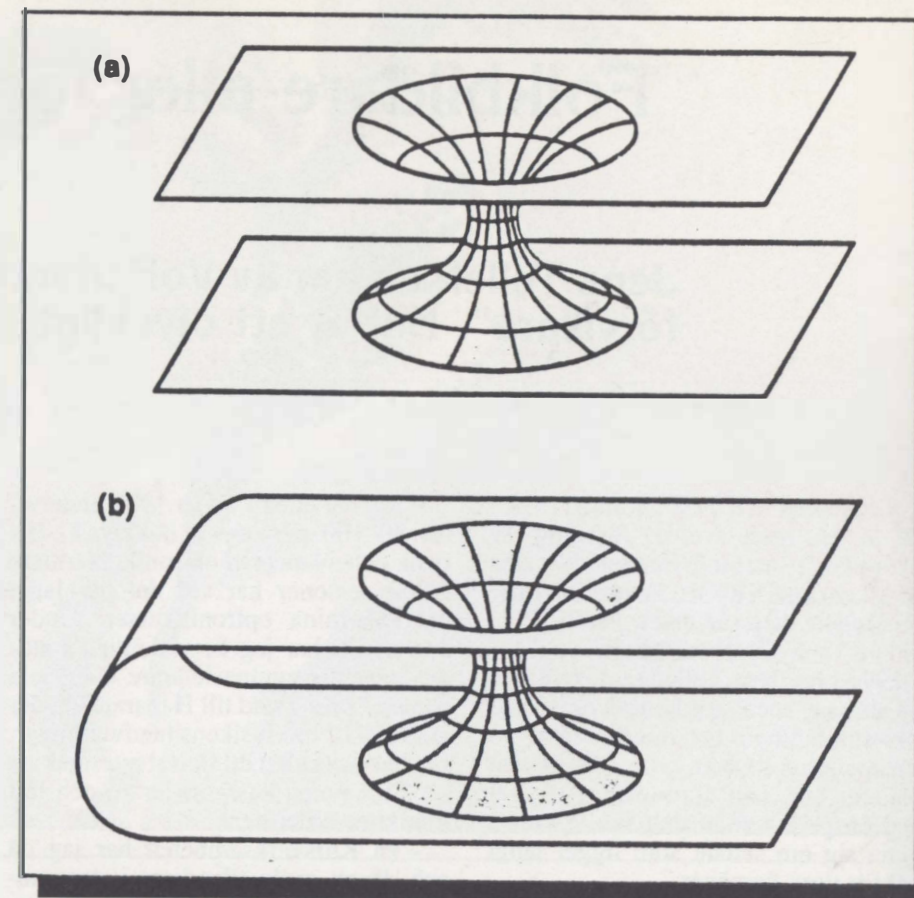
nomtänkt, även om maskhålen i dag endast existerar som lösningar på matematiska ekvationer.

Det finns också tankar om att hela universum på något sätt skulle rotera – ett snurrigt universum med andra ord! Om det är så, hänger alla punkter i rumtiden ihop genom långa, slutna slingor (eng *closed time loops*); det finns med andra ord ingen början och inget slut, utan tiden går ständigt runt. En tänkt världsresenär skulle genom en väl uttänkt bana på en färd framåt i tiden till sist återkomma till ungefär den tid när han startade resan. Om han vore mycket duktig skulle han, när han kom in för landning, se sin egen rymdfarkost starta med stort buller och bång! På samma sätt skulle man vid färd rätt ut i universum till sist återkomma till utgångspunkten. Det enda som krävs för detta är att universum är krökt som en boll, dvs har en sfärisk krökning. Detta föder den kusliga frågan: Hur är det då med den fria viljan? Är alla världens händelser så att säga redan på plats i rumtiden? Är det levande skeendet bara en illusion?

Det finns också teorier om att så kallad antimateria kan röra sig bakåt i tiden. Enligt gängse definitioner är en antipartikel detsamma som en vanlig partikel som har en baklänges gående inbyggd klocka. I antimateriavärlden skulle alla händelser därför gå baklänges i jämförelse med vår värld. Man föds när man stiger upp från sin dödsbädd, man blir allt yngre och dör när man till sist kryper in i sin mamas mage! Men man upplever inte detta skeende som onaturligt; allt sker enligt lagarna i antimateriavärlden.

Fast det där är bara teorier, säger Jens, några tankar kring en verklighet som vi har väldigt svårt att förstå.

Jens berättar också att det finns forskare som menar att det i framtiden kan bli möjligt att konstruera en tidsmaskin i form av en roterande jättecylinder. Materia som roterar tillräckligt snabbt förvränger strukturen på rumtiden i sin närhet så att tid och rum nästan kan växla plats. Om rotationen är tillräckligt snabb och gravitationsfältet tillräckligt starkt, kan man förflytta sig i tiden genom att välja en bestämd omloppsbana kring den roterande cylindern. För att man skall uppnå detta måste cylindern enligt beräkningar som gjorts ha gigantiska mått: Den skall vara minst 100 kilometer lång och ha en radie på 10 kilometer. Rotationshastigheten måste vara två varv per millisekund, och tätheten hos den roterande cylindern måste motsvara en neutronstjärnas täthet. Vissa neutron-

Ett maskhål kan förbinda två regioner, så som i a, eller två punkter i en region, så som i b.

stjärnor roterar faktiskt så fort, säger Jens, att det leder osökt till tanken att vi kanske redan har några tiotal tidsmaskiner ute i rymdsrymden, väntande på några modiga, framtida temponauter från jorden!

Ovanstående framställning bygger på informationer och material från Jens Tellefsen. Det följande är mina egna funderingar.

Om nu tidsresor i princip är möjliga, kan man kanske se prekognitioner – förutvetande – som ett slags resor i tiden, åtminstone med medvetandet. Mediet/paragnosten reser mentalt fram i tiden en bit och ser vad som finns där, och återvänder sedan snabbt och berättar vad han sett.

Tanken har ju också framkastats att en del UFOs kan vara tidsresenärer från en avlägsen framtid eller från någon högteknologisk civilisation i jordens förflutna.

Idén att UFOs kommer från andra planeter långt ut i universum har av många vetenskapsmän avvisats med argumentet att avstånden är alltför

stora. Men om vissa av de spekulationer av fysiker som Jens har berättat om är riktiga och det faktiskt i princip är möjligt att ta språng från en del av rumtiden till en annan, så kanske argumentet med de gigantiska avstånden kan bortfalla som irrelevant.

En egen, amatörmässig, spekulation, som jag har, är att tidsmängden (eller -längden) är helt beroende av händelsemängden: Ju fler händelser, desto mera tid. Kanske är det så att en paragnost med sitt medvetande kan lämna vår egen rumtid och en stund – eller med en del av sitt medvetande – befinna sig utanför den i en verklighet, där mycket få händelser förekommer och där tiden därför är mycket kort: en jordisk framtid på flera år uppfattas då som helt näraliggande, och paragnosten uppfattar vilka händelser som i en framtid tycks komma att inträffa på jorden.

Ett är säkert: Tiden är ett mysterium för oss människor.

Folkbildare eller förvillare?

Jens Tellefsen har av VoF utsetts till "årets förvillare". Det är ett olyckligt val.

Vetenskap och Folkbildning (VoF) är en liten svensk förening av "skeptiker", meningsfränder till den amerikanska CSICOP. Sedan 1987 har föreningen varje år utsett "årets folkbildare" och "årets förvillare".

1991 blev Jens Tellefsen förvillaren för att han "med stor konsekvens sprider vantolkningar och missförstånd om den moderna fysiken. Han mystifierar fysiken, och han framträder ständigt med anspråk om att den skulle kunna uttala sig om sådant som ligger långt utanför dess domäner."

Bodil Jönsson blev folkbildaren för att hon "är en entusiastisk och entusiastmerande folkbildare. Få har som hon bidragit till att avmystifiera fysiken och till att göra den begriplig."

Högskolelektor Jens Tellefsen vid Tekniska Högskolan i Stockholm, KTH, ställer sig helt oförstående till "utmärkelsen".

– Jag vet inte vad de talar om, när de säger att jag sprider vantolkningar och missförstånd om fysiken, och i en sådan omfattning som det antyds i motiveringen.

Han poängterar att *alla* hans föredrag och kurser för allmänheten vilar på vetenskaplig grund, vare sig de handlar om fysik eller något annat ämne. Ibland rör det sig om konventionella tankar och teorier, ibland om spekulationer i vetenskapens ytterkanter.

– Spekulationer är ju tillåtna, bara man säger att det är just det som det handlar om, säger Jens Tellefsen, välkänd i sökarkretsar. Alla de "stora" inom fysiken, och annan vetenskap, har spekulerat kring de stora frågorna, så varför skulle inte jag få göra det?

"Utmärkelsen" från VoF innebär naturligtvis inget omdöme om Tellefsens verksamhet vid Tekniska Högskolan, utan gäller hans omfattande kurs- och föredragsverksamhet för allmänheten.

Han understryker att han är en seriöst arbetande föreläsare och upplyser:

– Jag har enbart under 1991 undervisat 80–100 personer i laserfysik, IR-fysik och avancerad optronik. Närmare 1 000 personer har vid det här laget gått på mina optronikkurser. Under årens lopp har jag även deltagit i studiedagar för gymnasielärare över hela landet, "från Ystad till Haparanda", där jag föreläst om fysikens landvinningar. Jag har också lett ett flertal internatkurser för samma kategori lärare och fått fina kursvärderingar.

– På Kursverksamheten har jag då och då en sexkvällarskurs i den moderna fysiken. Under åren har jag nog föreläst för mer än 500 personer i det ämnet, vanliga människor som fått lära sig litet om fysikens världsbild.

Tellefsen tycker att *detta* är en mycket viktig folkbildning som VoF borde kunna uppskatta. Han menar att han har populariserat och förklarat svår fysik och inte gjort den mystisk.

Några ämnen för Jens Tellefsens ofentliga föredrag:

Mikrokosmos och universums skapelse. Einsteins universum. Kvantfysikens världsbild. Från ordning till kaos och till en ny sorts ordning. Den mörka materians problem.

Han har också tagit upp spännande ämnen som *Är tidsresor möjliga – vad säger fysiken om detta?* och då talat om *Tidsmaskiner à la H. G. Wells, Den relativa tiden, Kausalitetsproblemet, Antimateria, Kvantmekanikens mångvärldstolkning, Parallella universa, Tidsresor genom svarta hål* och gett vetenskapliga referenser till alla dessa spekulationer.

Tellefsen har också föreläst om spännande ämnen utanför fysiken, såsom *Varför dog jätteödlorna ut?* och *Mysterier i Sydamerika – om incafolkets byggnadsteknik* samt pratat om *Gajahypotesen* med anknytning till modern kaosteori.

Privat, vid sidan av sin verksamhet som fysiker, har Jens Tellefsen intresse

Jens Tellefsen

för det paranormala. Han är vice ordförande i Sällskapet för parapsykologisk forskning och anser det sannolikt att det finns fenomen som ligger utanför de fysiska ramarna. Också dessa fenomen måste studeras, anser han, men på sina *egna* villkor och inte på dem som vi apriori har tänkt ut, utifrån en verklighetsuppfattning som praktiskt taget utesluter dem – på samma sätt som det exempelvis är omöjligt att studera psykologiska fenomen med matematiska eller fysiska metoder.

En hel del uttalanden som kommer från VoF beror enligt min (SM) mening på bristande kännedom – så också när det gäller den bild – eller snarare nidbild – som man tecknat av Jens Tellefsen som en "förvillare".

Själv tycker Tellefsen att VoF ägnar sig åt oetisk åsiktsregistrering och åsiktskontroll och att föreningens uttalande om honom är dåligt underbyggt och felaktigt.

SM

"VÅR UPPGIFT ÄR
att förmedla goda tankar och praktisk vägledning som kan hjälpa dig att göra medvetna och konstruktiva val i livet. 'Du kan göra det du vill', säger vi på varenda sida i våra böcker och tidskrifter."

Monica Seilitz, förlagschef

BLAND VÅRA bästsäljande författare hittar du Shakti Gawain, Louise L. Hay, Gerald Jampolsky, Annika Langlé, Lena Kristina Tuulsee, Johan Wretman, José Silva och Tomas Frankell.

Energica Förlag/HÄLSAböcker

ger ut böcker om personlig utveckling och mental träning och tidskrifterna ENERGIVÄGEN och Tidskrift för HÄLSA. Vi sänder dig gärna gratisex. och våra bokkataloger, skriv eller ring till: Energica Förlag/HÄLSA, Box 8, 794 21 Orsa.

Tel. 0250-420 55, 435 10. Fax 0250-431 91.

Pyramid-kraft

Hans Brattberg

Ikraftfältet inuti en egenhändigt byggd pyramid – tolv gånger tolv meter i botten, åtta meter hög – bland tropiska växter, fåglar, ödlor och guld-fiskar arbetar och sover den danske livsfilosofen och naturläkaren Borg Jensen.

1945 var Jensen i Mellanöstern som underofficer i den brittiska armén. Han blev då fascinerad av Egyptens pyramider, och det intresset förde honom till USA och Kanada, där han bodde i 26 år.

1973 gav en vetenskapsman, dr Pat Flanagan, ut en bok om pyramidkraft. Snart befann sig Borg Jensen som assistent till Flanagan i hans laboratorium i Los Angeles. Försök tyder på att pyramidformen som sådan fungerar som förstärkare för vitaliserande kosmisk energi.

Själv utstrålar Borg Jensen vitalitet och hälsa. I december fyllde han 71 år.

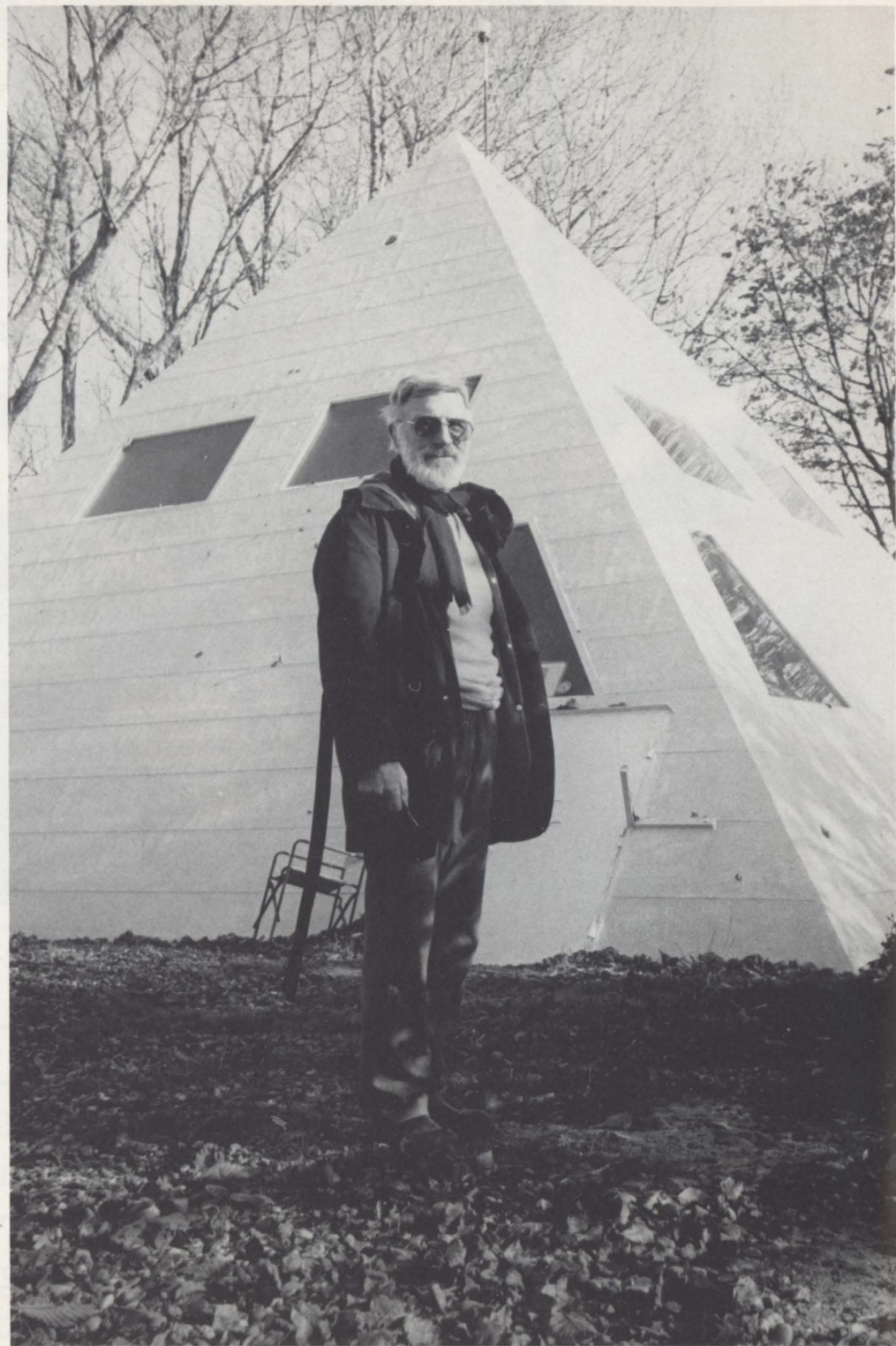
I sin bok *Pyramide energi fra universet* berättar Jensen om experiment med den mystiska pyramidkraften.

Färsk frukt håller sig dubbelt så länge om den legat en tid i en pyramid. Snittblommor håller sig längre i pyramidbehandlat vatten. Dricksvattnet smakar friskare och mindre klor än när det tas ur kranen, akvariefiskar blir mer aktiva, kanariefåglar och papegojor kvittrar respektive snattrar mer. Och använda rakblad bevarar skärpan – den upptäckten är förresten patentsökt i Tjeckoslovakien.

Den som vill göra egna pyramidexperiment kan tillverka en pyramid i valfri storlek – proportionerna skall helst vara Cheopspyramidens. (Borg Jensens pyramid har den formen.)

I sin bok ger Jensen en rad tips för amatörforskare, t ex att förvara ett rått ägg i en pyramid och ett annat ägg minst en meter därifrån. Efter 4-5 dagar lär man se skillnaden...

Kraftfältet i den egna pyramiden använder Borg Jensen för att som naturläkare ge healing – det är subtila vibrationer i pyramiden som löser upp

Livsfilosofen och naturläkaren Borg Jensen utanför sin pyramid på Jylland. Foto Hans Brattberg.

blockeringar, vilka hindrar syresättning och tankeförmåga.

Den som söker hans hjälp, får ligga på en brits inne i pyramiden. Till kroppen kopplar Jensen elektroder som är förbundna med de kopparledningar som leder ner från pyramidens kopparförsedda spets till de fyra hörnen.

Många besökare känner sig dock tillräckligt stärkta av att vistas några timmar i pyramiden. Att övernatta där kostar så där en hundralapp. Knappast någon kan undgå att märka den behagligt laddade atmosfären – den slår emot en, när man kliver in genom pyrami-

dens tunga plåtdörr.

Borg Jensens pyramid, Seljflodpyramiden, som torde vara Nordens största, ligger två mil öster om Ålborg. Postadressen är DK-9280 Storvorde.

Borg Jensens senaste bok heter "Religion i krydsild – med bibel og pistol" och handlar om hans erfarenheter som andlig sökare, vilken provat på kristendom, Jehovas vittnen, Eckankar, judendom, scientologi, islam, frimureri och Baha'i. Han skriver att han tror på Gud, men inte på någon av religionerna...

VATTUMANNEN FÖRLAG

SHAMANISM

Allt fler intresserar sig för shamanismen.

Vattumannen Förlag har gett ut flera högintressanta böcker inom området.

Arthur Sørensen:

DEN STORA DRÖMMEN

En invigning i praktisk shamanism

I denna starkt fångslande och personligt skrivna bok beskriver författaren sin egen shamanska invigning hos Michael Harner i USA och ger en intressant inblick i det shamanska arbetet.

185:-

Jörgen I Eriksson, Marie Ericsson, Mikael W Gejel & Mikael Hedlund:

SEJD

En vägledning i nordlig shamanism

En praktisk handbok för den som vill lära sig shamanska metoder. Boken är inriktad på den nordiska traditionen. En av våra största bäst-säljare.

129:-

Jörgen I Eriksson:

SAMISK SHAMANISM

Här berättar författaren om sina möten med samiska botare och han lämnar också en god beskrivning av den samiska religionen. Boken är den enda moderna bok som redogör för den samtida samiska traditionen.

119:-

Atrid Grimsson:

RUNMAGI OCH SHAMANISM

En modern shaman och runmagiker ger här en inblick i runornas fascinerande värld. Han beskriver bl.a. hur runor kan användas vid orakel, vid sjukdomsbot och för att bringa harmoni och balans. Han sätter också in runorna i den nordiska mytologin och världsupfattningen.

150:-

Gimle Drummers:

DRUMS

Shamanic Drumming

Pröva själv att resa på shamaners vis med denna kassett med trumma för trumresa samt för extas- och kraftdjursdans. Instruktion för trumresor medföljer.

90:-

GIMLE

Tidskrift för shamanism, myt och magi

Gimle är världens äldsta tidskrift för shamanism. Ett flertal olika forskare och shamaner medverkar med sitt kunnande. Prenumeration på Gimle kostar 75 kr. Äldre nummer finns fortfarande i lager. Beställ lista.

Finns i bokhandeln eller direkt genom

VATTUMANNEN • Box 45096 • 104 30 Stockholm • 08-10 69 15

Fjällvandring till helhet med Jürgen Sass

Åsa Freij

"Fjällvandring för utveckling", "från kaos till helhet" med Jürgen Sass. Dessa rubriker, tidigare bekantskap med Jürgen Sass samt en viss leda över innesittandet på vanliga kurser och en syktande kondition lockade Sökarens reporter Åsa Freij att följa med på en annorlunda väg till självkännedom.

Jürgen Sass är en av dessa nutidens livslärare, som ej är så mycket *formellt* psykologiskt utbildade, men som är väl belästa, livserfarna och framför allt hängivna uppgiften att hjälpa människor med deras inre personliga utveckling. Jürgen grundar sitt arbete med människor på gedigna studier i metoden NLP, neurolinguistisk programmering. Om NLP ska liknas vid någon annan psykologisk terapeutisk metod, så är det närmast gestaltterapi.

Jürgen presenterades i Sökaren för ett par år sedan. Han görs dock inte fullt rättvisa, om han inte sätts i sitt rätta sammanhang tillsammans med sin specialitet – terapi i samband med fjällvandringar. Jürgen är en sann naturvän och upplever att ett praktiskt och gärna litet strapatsrikt utliv, i kombination med den skönhets- och livsupplevelse som naturen kan ge, är den bästa hjälpen till självinsikt.

Personlighetsutvecklande arbete blir effektivast om det kombineras med konfrontation med andra människor i vardagen, det är Jürgens bestämda uppfattning.

Jürgen går på djupet. Vad vill jag *egentligen*? är hans nyckelfråga. Men han är också mycket jordnära. Han tror på vegetarisk kost, drogfrihet och fysisk träning. Han mediterar inte efter någon metod, utan "rannsakar med öppna ögon". Iakttä vad som sker inom dig! Var uppmärksam! säger han likt en zenmästare. Och hans mål är att vi ska uppnå balans mellan tanke, känsla och handling. Då når vi den inre frid och sanning och kontakt med oss själva, som inre personlig utveckling väl alltid handlar om.

Jag anmälde mig att följa med Jürgen och åtta andra deltagare till Valdalen i augusti-septemberskiftet. Valdalen ligger i Norge, men mycket nära den svenska gränsen, cirka sju timmars sträckkörning med bil från Stockholm.

I denna trakt är turisterna få. Föreläggningen är på en gård där Jürgen tillbringade en stor del av sin barndom. Här är enkelt men "helt och rent", och det finns en bastu – nästan en livsnödvändighet också det.

En första träff

Fjällkursen började dock med en träff i ett kallt rum under ombyggnad i det alltmer nedbantade Pan helhetscenter. Pan fanns då ännu på Götgatan i Stockholm och var officiell arrangör av kursen. Vi blivande fjällkamrater presenterade oss för varandra.

Själv pratade jag ur mig så mycket som möjligt om mig själv – som en service åt de andra, tror jag, för att de ska känna sig bekanta med mig så snart som möjligt och med de känslor och livssituationer som jag står mitt uppe i och vill arbeta med. För det är väl det vi ska göra – öppna oss och arbeta med oss själva i gemenskap med andra?

– Säg vad ni tror att de andra vill veta om er! är Jürgens inledande uppmärksamhet.

Litet dum känner jag mig sedan, utlämnad, då de flesta är mycket fåordiga under presentationen. Kjell (alla namn är fingerade) är visserligen öppen och pratsam, men talar mest om sitt arbete och hur han bytt från ett tekniskt jobb till ungdomsvård och tillbaka igen och nyligen upptäckt sitt behov att utveckla den inre, dithills försummade sidan av sig själv.

Bo, en till synes trygg medelålders man, har varit med förr. Han är nöjd med resultatet av tidigare fjällkurs, bland annat har en trasslig relation nu blivit mycket bättre och till och med lett till förlovning. (En skör pojke låter sig dock anas bakom den lugnt sittande kraftiga kroppshyddan.)

Ulf och Nina är ett par som tydligen både fungerar bra ihop privat och också arbetar tillsammans med avancerade New Age-metoder. De hjälper både sig själva och andra genom bland annat

visualiseringar och helande, och de har en fast tro på att vi själva skapar *allt*. Särskilt Nina, som just vågat hoppa av ett långvarigt jobb för att skriva en bok, verkar vara avundsvärt övertygad i sin andliga livsuppfattning.

Jeanette är en ung, vacker dam en bit på väg i en skådespelarkarriär. För henne är den viktigaste frågan just nu om hon ska stanna i Sverige eller satsa på utlandet.

My är en fräknig, sportig tjej som vandrat i fjällen åtskilliga gånger, helsund och rättfram, tycks det mig. Liksom sin kamrat Vera – lika frisksportig men något blygare – känner hon Jürgen väl redan. De ska också gå ett par dagar extra i fjällen före oss andra och med tuffare uppläggning.

Alla verkar se fram emot fjällturen med entusiasm och tillförsikt. Inte Anita kanske, som har stora mörka vemodiga ögon och inte vill säga något om sig själv alls egentligen.

– Vad tjänar det till att veta vad jag arbetar med, hur gammal jag är, hur jag lever osv? säger hon. Det ger bara en etikett och förutfattade meningar.

Jag vill i alla fall veta, jag som själv sagt så mycket och som tycker att man kan se både den sociala personen och den så att säga nakna människan utan att behöva blanda ihop dem.

Anita efterkommer min önskan i någon mån, och vi får veta att hon har ett ganska ovanligt hantverksyrke, är ensamstående utan barn, snart trettio år. Hur hon känner inför fjällkursen och vad hon vill med den, berättar hon inte.

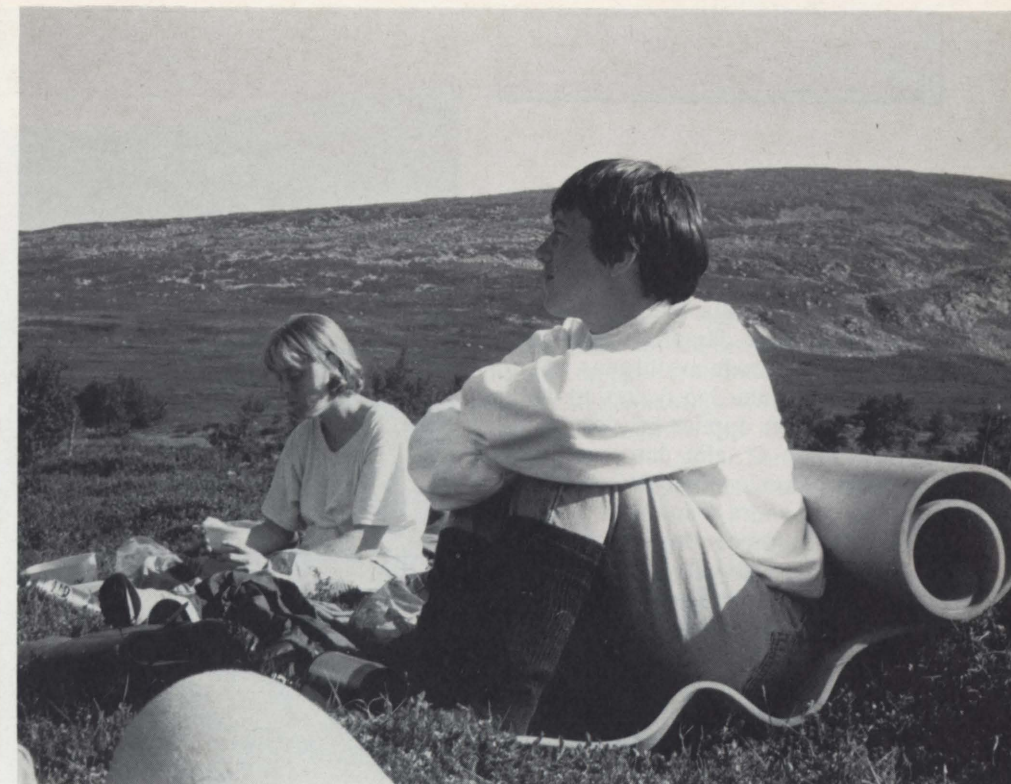
Själv har jag blandade känslor. Jag oroar mig för sådant som den långa resan, hur mitt fyraåriga barn ska klara att vara utan mig i fem dagar, om jag ska komma överens med de andra och framför allt kanske om jag ska orka vandra i fjällen hela dagarna – jag med min skrivbordskandian.

Oron skyler jag över med en skämsam kommentar, som jag förstås vill ha ett lugnande svar på:

– Jag kommer väl att behöva både piska och morot för att hänga med. Jag ser framför mig hur ni irriterat schasar på mig, där jag säcker ihop gång på gång och sinkar er andra.

– Du bestämmer själv hur det kommer att kännas. Man orkar det man föreställer sig, säger Jürgen tufft.

Han lugnar mig emellertid också med att säga att alla orkat hittills, även de som inte varit särskilt tränade. Och så instruerar han en övning som ska belysa den mentala inställningens kraft: Vi ombeds vrida överkroppen och armarna runt så långt vi kan och ta ögonmärke på en punkt på väggen som den bitersta armen pekar på. Och

Paus under ett vandringspass. Vi lyssnar till oss själva, till varandra och till Jürgen.

han fortsätter:

– Lägg märke till hur långt ni kom! Gå nu tillbaka och föreställ er att ni är mjuka i kroppen och kan vrida er nästan hur långt ni vill – och gör om övningen!

Till min häpnad når jag mycket längre nu. Det är en markant skillnad. Jag säger det. Jürgen skrattar och tycker därmed att min fråga har besvarat sig själv och att han också bevisat vad han själv sa nyss om föreställningens kraft.

Resten av kvällen handlar mest om praktiska detaljer. Vi enas om att hyra en liten buss tillsammans. När det är dags att bryta upp, påpekar Jürgen att resan – i vårt inre – redan är påbörjad.

Vi har börjat

Jag kommer litet för sent till vår minibus vid den gemensamma avresan, och iakttar detta – och iakttar att jag iakttar. Det är ju så Jürgen vill att vi ska göra, det vet jag redan. Så då har jag åtminstone börjat kurstänkandet... Jag ser att det är en del av mönstret i mitt liv att komma sent. Jag har jättebra förklaring till min sena ankomst: omständigheter som jag inte har rätt över. Men sådana finns alltid. Sakskäl är det bästa att skylla på, har någon klok livslärare sagt.

Alla andra sitter redan i bussen, när jag kommer. De är överseende.

Den långa resan går bra. Den går också fortare än jag tänkt mig, under trevligt samspråk, där vi lär känna varandra ganska bra – på det sociala sättet mest förstås. Vi flyttar runt så att alla

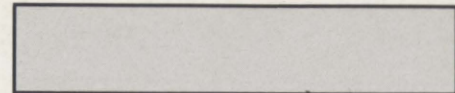
hinner prata med alla.

Av den tidigare så förtegn Anita får jag veta att hon haft aktiva och allmänt uppskattade och hyggliga föräldrar, men känt sig djupt undernärd på tid och uppmärksamhet. Hon var på dagis och fritidshem, medan modern och styvfadern dubbelarbetade och ägnade sig åt gemensamma intressen.

Framme vid fjällen

Mot eftermiddagen börjar naturen utanför den norrut gående bussen att bli kargare och fjällen komma närmare. Det känns spännande. Vid femtiden på eftermiddagen kör vi in på en stigliknande vägstump vid bondgården Valdalen och stannar vid vår förelägningsstuga. På verandan står Jürgen i stora gröna stövlar. Alla nyanlända får var sin lång, varm kram, mycket lång. Detta hör till Jürgens sätt. Vi får en övning i att vänja oss vid ovan kroppskontakt – och i att iakttä vad vi gör och känner!

Det ska bli samling i soffhörnan tämligen omgående. Jag får ett nytt tillfälle att iakttä gamla psykologiska mönster – som verkar poppa upp mer än vanligt. Jag märker hur jag blir frustrerad över att å ena sidan vilja gå ut och få litet frisk luft först och å andra sidan inte vilja besvara med mitt önskemål. Det är länge sedan jag tydligt märkte hur typiska och besvärande sådana här intressekonflikter är för mig. Jag kan faktiskt inte handskas med situationen. Jag frågar bara en av deltagarna, som råkar vara i närheten, om

han inte också skulle vilja gå ut först. "Nej", säger han. Så jag bara sätter mig med de andra och med min huvudvärk och känner mig otillfredsställd.

Kvällen blir i alla fall djup och givande. I rundan, där alla säger något om sig själva, ledda av Jürgens frågor, börjar Anita gråta. Jag tycker att det är befriande. Hon öppnar en dörr in till känslor som vi alla har mer eller mindre av. Hon avslöjar att hon känner det som om andra människor är främlingar. De kommer att göra henne illa på något sätt, särskilt om de kommer henne litet närmare. Det är hennes upplevelse, även om hon intellektuellt inte tror att det är så.

Jürgen lotsar med sina frågor och lugn väntan Anita bit för bit till litet mer klarhet om vad det hela handlar om – eller i alla fall till litet klarhet om hur hon själv tänker och kanske undviker att se var känslorna kommer ifrån.

Den trygga, till synes mycket jordnära Bo förvånar både mig och en annan, som vågar säga det högt, med att ha tankar som är, vad ska vi säga, ett ögonblick inte alls jordnära i alla fall. Ordet "flummiga" kom för mig, eftersom jag är van att tänka mig in i hur en skeptisk läsekrets kan reagera inför det icke materialistiska.

Bos huvudsakliga bekymmer var att han fortfarande led av att ha blivit, som han trodde, halshuggen i ett tidigare liv. Han hade nu ett slags "andlig huva" som skydd över sig, men ville arbeta med att befria sig också från den. Det ville han ha hjälp med på kursen.

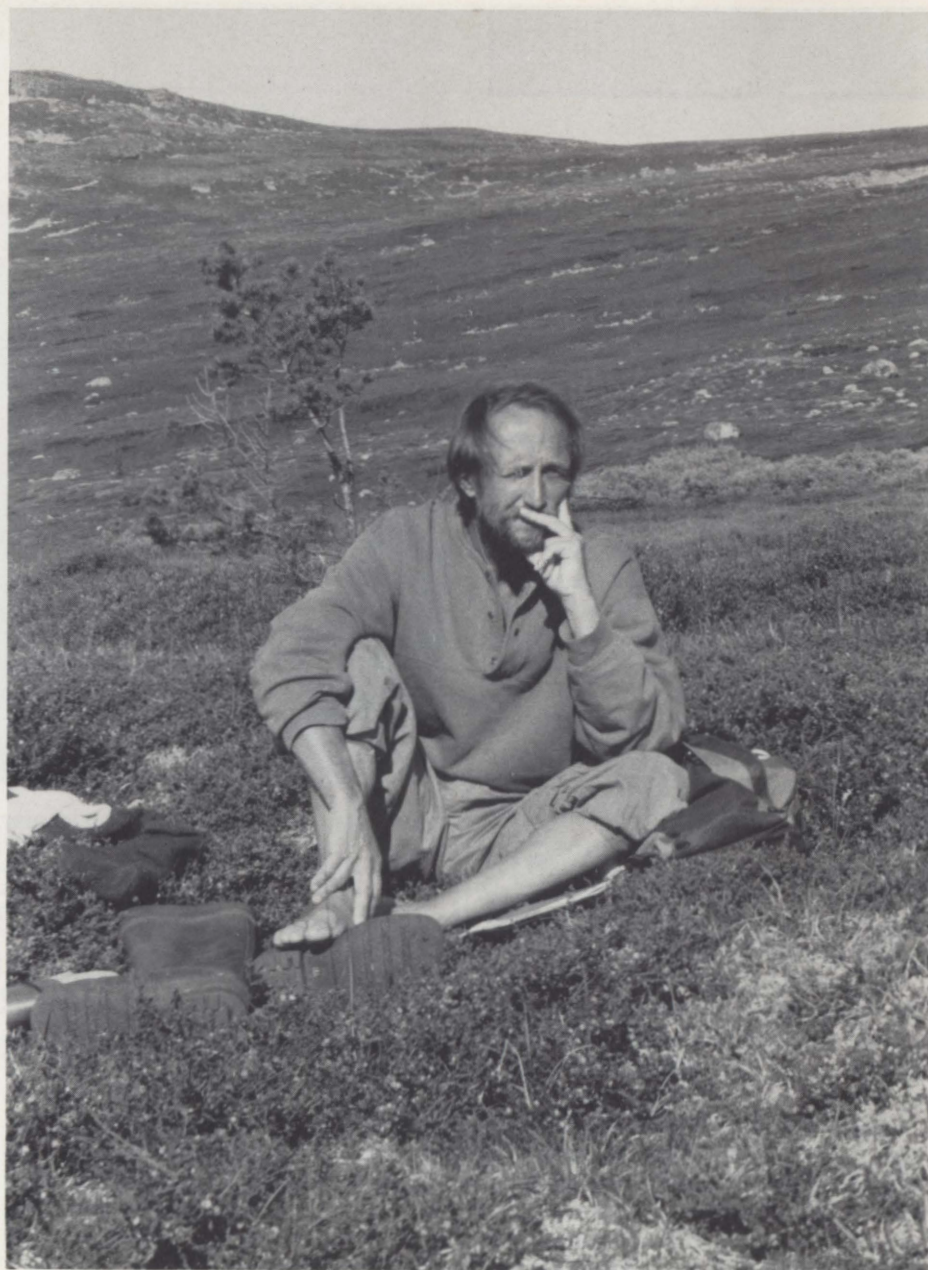
Vera blinkade och ruskade på huvudet, medgav att hon inte förstod och bad Bo att säga något mer konkret om sig själv.

Bo insisterade och sa att det var detta som han var på kursen för – att bli starkare och befriad från sviterna av halshuggningen.

"Makt" och motion

Själv anger jag ett mycket prosaiskt skäl till mitt deltagande i fjällkursen. Jag vill få motion, en riktig genomkörare, och sluta med den rökning som jag knappt erkänner för mig själv att jag faktiskt håller på med, åtminstone periodvis.

Men detta låter sig Jürgen inte nöja med. Han ger sig inte förrän jag klämmer fram med några djupare psykologiska motiv. Kursen innebär ju faktiskt inte bara fjällvandring, utan också allvarligt arbete för självinsikt, för att ändra något som verkligen hämmar och plågar oss, eller för att äntligen förverkliga drömmar om oss själva. At-

Jürgen, där han helst vill vara, barfota på fjället, lyssnande till och stödjande sina kursdeltagare att uppleva den sanna naturen utanför – och inom – sig själva.

minstone är det väl något inre steg vi vill ta.

– Nja, säger jag och menar att jag är skeptisk när det gäller mina möjligheter att ändra något.

Jag har ju varit på så många kurser och är samma gamla deppare ändå. Och hur många helger har man inte suttit inne i kurslokaler, så därför tänkte jag att här får jag i alla fall garanterat rörelse och frisk luft – och det är inte det sämsta. Sen mår man ju bättre på insidan och blir mer kreativ, om man har bättre kondition!

Jag kommer fram till att det jag säger låter maktlost. Jürgen påpekar att det är *jag* som inser detta. Jag kommer alltså på att jag faktiskt har en grundläggande och genomgående känsla av maktlöshet i mitt liv.

– Makt över sitt eget liv, säger Jürgen långdraget och eftertänksamt, precis som om denna önskan var honom mycket välbekant.

– Ja, makt över sitt eget liv, säger han en gång till.

Och det är tydligt att han menar att det inte handlar om makt i ordets negativa bemärkelse, utan om frihet och skaparkraft.

Men när Jürgen säger till mig att om det bara hade gällt motion, så skulle jag kunnat springa runt kvarteren hemma, då tycker jag att han går för långt.

Ibland psykologiseras det för mycket, tänker jag i försvar mot att Jürgen inte vill tro på det enkla skälet. Jag minns en annan livslärare som skojade med psykologerna och sa att "när ett barn gräver i sanden, behöver det inte betyda att det vill tillbaka till livmodern, utan att det faktiskt bara tycker att det är kul att gräva i sanden".

Så småningom, mycket trötta, går vi till våra rum, små sovabysser med dubbla, smala våningssängar. Vi försöker här iakttä, som vi uppmanats, hur

Reportage

vi bär oss åt i vardagliga situationer. Jag lägger märke till revirinstinkten, boa in i den koj och hörna man gillar bäst, skynda sig innan någon hinner före... vuxet och stillsamt förstås, men i alla fall. Jag väntar – åtminstone denna gång – avsiktligt till sist, för att "disciplinera instinkten" och öva tilliten till att det är bäst som sker.

Paren får dela på sig. Nu ska vi lära oss att möta andra människor än dem vi är vana vid. Bo, My och Nina delar rummet med mig. Väster översäng har blivit över. Jag ville helst ha en undersäng. Känslan av besvikelse över en sådan sak är ju löjlig, säger jag till mig själv, och går och lägger mig. Och tänker psykologiskt som en duktig kursdeltagare: Vad betyder nu detta? Och somnar så småningom, något oroligt inför morgondagens okända och ovana strapatser.

Tidigt på morgonen "purras" vi. Vi äter frukost och gör matsäck av ingredienser som var och en haft med sig själv.

Vid middagarna står två och två för maten en gång var under veckan. Vegetariskt. Allt har vi med från början. Samhället ska vara bortkopplat under kurstiden för att det ska bli minsta möjliga störning av våra processer. Inget mathandlande, inga telefonsamtal och ingen brevskrivning ska förekomma. Vi har ingen radio eller TV.

Extra T-shirt, regnställ packas ner. Sittunderlag hängs på ryggsäcken och vi samlas i daggen på gräset utanför huset för att gå igenom dagsprogrammet. Först är vi tysta. Jürgen fäster blicken djupt i ögonen en stund hos var och en och vilar i den kontakt vi alla ska försöka finna och upprätthålla hos varandra under veckan – och förhoppningsvis därefter också. Jürgen brukar alltid hålla kontakten med sina kursdeltagare. Han ordnar också efterträffar utan kostnad och står till förfogande, om någon har speciellt behov av att få tala privat.

Jürgen berättar hur vi ska gå, till en bergstopp redan första dagen, eftersom det är fint väder. Vi ska vara ute hela dagen, med korta raster under tystnad och ett par längre med mat och samtal. Han läser ett kort kapitel ur en bok med filosofiska betraktelser. Den heter "Lyssna till fågelns sång". Vidsomsord ur denna och ett tema från Jürgen själv får vi sedan varje morgon att begrunda.

Jürgen ger oss instruktioner, för vår inre vandring såväl som för vår yttre. På den inre ska vi iakttä hur vi känner oss, hur vi reagerar inför olika situationer under dagen, inför varandra, oss själva och naturen.

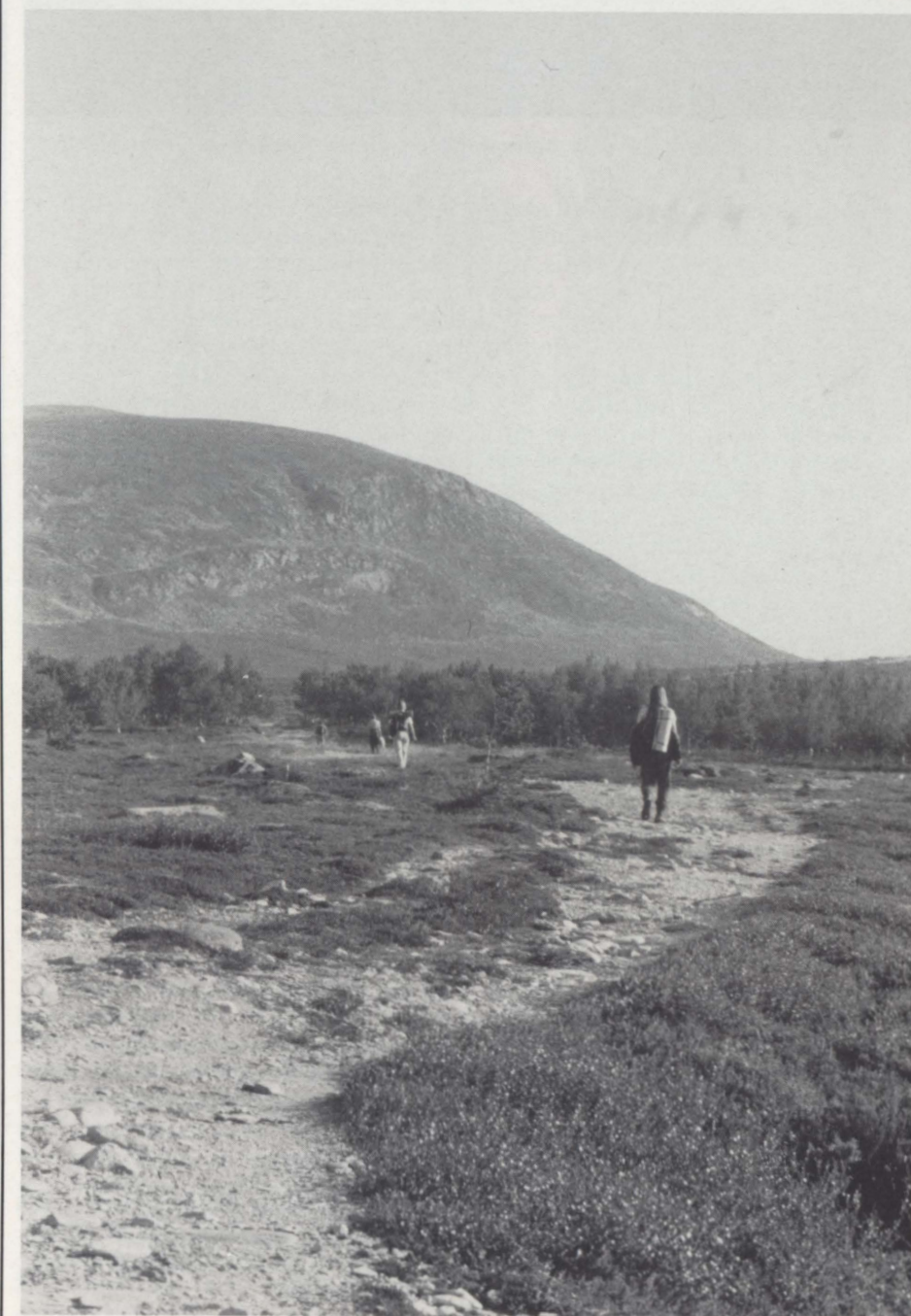
Är det så här, frågar jag: Våra reaktioner idag liknar säkert våra reaktioner i andra sammanhang, hör till vårt mönster? Men nu har vi tillfälle att bli varse dem på ett nytt sätt, berätta om dem, få dem speglade av andra?

Jürgen svarar bara: Så får du se det om du vill. Jag sysslar inte med förklaringsmodeller! Han citerar någon vis man: "Det räcker inte med att öppna ögonen. Jag måste se också. Det räcker inte med att höra. Jag måste lyssna också. Det räcker inte med att säga det. Jag måste göra det också."

Vad väljer jag?

För vår yttre vandring får vi instruktionen att hålla avstånd, så att var och en kan ha sin egen upplevelse, men att också hålla så nära kontakt att vi absolut inte tappar varandra ur sikte. Jürgen har en signalpistol med sig för en eventuell nödsituation, om någon kommer bort. I så fall stannar han och skjuter, så att den vilsegångna kan gå efter ljudet.

Och så börjar vi luffa. Med tumarna i ryggsäckens bärremmar följer vi Jürgens taktfasta lunk. Vi har vantat och mössor. Men de åker av efter en

Fjällvandrarerna går tillräckligt långt från varandra för att känna frihet – och tillräckligt nära för att känna trygghet.

Rast, matsäck och samtal – efter halva vandringspasset för dagen.

liten stund. Jackorna öppnas, och några tar av dem och knyter dem runt midjan. Vi går bland ljung och blåbärsris, stenar, småbäckar och fjällbjörk. Atmosfären är ny för mig, och jag försöker insupa den och flytta mitt centrum från huvudet till... ja, jag vet inte riktigt var direktupplevelsen har sitt säte.

Takten är sådan att en person med skrivbordskondition får kämpa på rätt ordenligt för att inte halka efter. Det går litet för fort, tycker den som hör mer av blodets susande i öronen och den egna andhämtningen än av vindens svaga sus och av bäckars och den övriga naturens knappt hörbara ljud. Och som en kämpande timmerhäst tycker jag att jag får böja nacken och ha blicken i marken och verkligen lägga manken till. Jag retar mig på att vi inte tar det litet lugnare, eller stannar upp ibland, så att vi kan höja blicken, andas in och se oss omkring. Och så iakttar jag att jag känner detta, och att jag känner mig jagad av den som går bakom.

Vegetationen minskar, hedar breder ut sig, kalfjället närmar sig. Jag är förvånad över att fjälltoppen består av en stor stenhög – som om någon släppt av ett jättelikt lass sprängsten på en byggarbetsplats. Man får småhoppa från bumling till bumling och akta sig så att man inte vricker fötterna eller hamnar emellan, såsom man får göra på klip-piga stränder.

På toppen på läsidan rastar vi, byter våra blöta undertröjor mot torra, tar upp våra termosar och smörgåspaket, men får vänta med att äta tills vi gjort en runda där var och en berättar om sina upplevelser. Vi konstaterar att vi alla lagt märke till småirritationer och växlande humör under vandringen och

hur allt detta pågår inom oss mer eller mindre automatiskt eller betingat. Men egentligen är det inte alls nödvändigt med dessa reaktioner. Vi kan lära oss välja vad vi vill känna, när vi "ser". Det är dagens lärdom, inte alldeles ny kanske, men väl nyväckt.

Vi konstaterar också att vi alla känner oss ganska lyckliga där vi sitter med bara himlen, fjällen, vinden, solen och tystnaden omkring oss. Kroppen är behagligt trött. Den gör sig skönt påmind om att den finns och kan göra tjänst. Det är något vi inte alltid känner av. "Jag har en kropp, den är här med mig, och den har burit mig ända hit, nu vilår jag den och ger den varm choklad."

Nervägens lätthet är som en belöning. Och nu får vi gå två och två och prata – men bara om ett tema, ungefär: Var står jag i mitt liv idag? Hur lever jag min vardag? Anita och jag går tillsammans och finner varann i likartade upplevelser. Ändå har vi uppfattat varandra som så olika från början.

Efter en samtalsrast halvvägs ner byter vi partner och jag lär känna Kjell, en till det yttre ännu mer annorlunda person än jag själv – annan ålder, annat kön, annan social situation och bakgrund. Men det spelar liksom ingen roll. Vi finner också stora likheter.

Allt naknare

Vid hemkomsten badar vi bastu, alla tillsammans i en skön trängsel. Eventuell genans för den kroppsliga nakenheten försvinner snart på samma sätt som genansen inför den själsliga nakenheten försvann alltmer under våra öppenhjärtiga samtal.

Efter maten följer dagens huvudsakliga samtalspass – vid brasan. Det blir framför allt Bos tur att komma närmare de trauman som vi tydligen alla bär på i större eller mindre grad. Men de handlar inte om tidigare inkarnationer.

Det börjar med litet slumpmässigt tal om hans "onda knä". Han har värk som återkommer då och då och nu gör sig påmind igen. Med Jürgens hjälp finner han att smärtan är kopplad till ett minne. Vid de tillfällena när knäet värker, tänker han ofta på sin barndom och hur föräldrarna grälade. De brukade schasa in honom i ett annat rum ibland under någon förevändning. Han undrade alltid oroligt vad de egentligen gjorde, när han inte fick vara med.

– En gång gömde jag mig under ett bord och avlyssnade ett långt, upphetsat meningsutbyte. När de upptäckte mig så småningom, blev de oerhört arga. Sen blev jag ännu mer ensam. Jag minns allt detta med stor bitterhet och sorg och utanförskap, berättar Bo.

– Var är värken nu? sa Jürgen.

Bo satte upp en förvånad min.

– Den är borta.

Jürgen nickade och sa att det här var ett bra exempel på hur minnen kan sätta sig som oförklarliga smärtor i kroppen.

– De brukar försvinna, när man upptäcker sambandet, särskilt om man försonas med smärtornas ursprung.

Bo berättade också hur svårt det hade känts att vara liten och hjälplös och inte kunna eller våga ge uttryck åt sin vrede.

– Vad kan du göra nu? frågade Jürgen.

– Omfamna dem i ett nytt minne och förstå att de gjorde så gott de kunde och förstod – då, sa Bo.

Men så hade han inte sett det tidigare, erkände han. Inte förrän nu.

Första natten efter första fjällvandringen bjöd en annan sorts sömn och vila än den vanliga.

Nästa morgon var lederna litet stela, men det kändes redan vant att kränga på sig stövlar och ryggsäck och falla in i en jämn vandringstakt. Alla hade klarat sig från skavsår.

En återupplevelse

Andra dagen gick vi mest över hedmark och lägre berg. Efter att jag vågat säga till, stannade vi ibland bara för att se oss omkring några ögonblick. Vi rastade längre stunder under tystnad. Utspridda i vegetationen som sällsynta bär begrunda vi, var och en för sig, naturen därute, som var så tyst, och tankeströmmarna därinne, som tycktes så högljudda och aldrig vilade.

Vi upplevde för varje dag alltmer en positiv, rofylld revirkänsla i att finna en egen tuva, grop eller sten vid varje rast.

Jag trodde efter andra dagen att jag, trots visst fortsatt tankearbete, kopplade av väldigt bra, där jag strosade fram alltmer obesvärat, rivande en handfull blåbär i farten då och då.

Men så berättade Kjell under en samtalsrast hur han retat sig på min utstrålning av rastlöshet! En lättnad var det dock när han – van att nu iaktta sig själv och medveten om att vi inte reagerar på det som vi tror att vi reagerar på, upptäckte att det var något hos mig som påminde om hans mor... och att det var henne han retade sig på, inte mig.

Flera gjorde just denna iakttagelse, att vi reagerar på något annat än vi tror, inte minst reagerar vi emot sådant som vi känner igen hos oss själva, men inte vill se. Här var det dock tryggt att se och dela med sig, och den inre sensorn blev allt villigare att släppa fram...

Jag gjorde en dag en tabbe, som påminde mig om min gamla rädsla att vara spontan. Någon kan plötsligt bli arg, när jag är som jag är... Hur många är vi inte som söker efter något annat sätt att vara, efter barndomsupplevelser av att vi inte var bra nog, när vi bara "var"...

Jürgen hade gett oss "order" att inte tala med varandra på ett vandringspass. Vi skulle gå var och en i sin egen ostörda sfär. Plötsligt fick jag se en ren, som en vacker springande silhuett vid horisonten. Jag, som aldrig sett en ren i frihet, vände mig om ögonblickligen, ivrig som ett barn att dela med mig. Jag gestikulerade åt närmast bakomvarande att också titta. Det var My, fjällvanast av alla. Hon tittade inte upp. Och jag hann peka och vifta en gång till innan jag kom på mig, vände mig framåt igen och gick vidare.

Men då vinkade Jürgen åt mig. Ögonbrynen var hotfullt rykande, tyckte jag. Fylld av onda aningar närmade jag mig denna stränga lärargestalt och fick också en spydig (?) fråga om det var svårt för mig att gå själv och vara tyst. Han syftade förstås på min för en gångs skull helt spontana glada och meddelsamma reaktion på renen.

Djäkla gubbe... Se där, man får inte vara som man är! Här bekräftas de olyckliga felprogrammeringar vi fått som barn, här av alla ställen, där vi ska få hjälp att avprogrammeras och bli oss själva igen, tänkte jag besviket. Jag var fem år. Min annars jämnåriga och jämlika vän och nästan kollega, Jürgen, var tio år äldre och hade all makt, framför

Sökarens rapporter

allt att fördöma mig och klippa av all kontakt och göra slut på allt roligt.

Jag hade inte möjlighet att omedelbart åka hem, som närmaste impuls var, men väl att få prata om det på kvällen. Det var något av ett genom-brott.

Jürgen påvisade för oss gång på gång hur vi *tolkar* verkligheten på vårt speciella sätt.

Nästa dag bar en helt annan upplevelse i sitt sköte. Vi rastade vid en vacker skogstjärn, låg på rygg och var bara till. Tankebruset hade lugnat ner sig. Det gick lättare att vara närvarande. I mitt blickfång avtecknade sig grenverket av en fjällbjörk mot himlen. Och jag såg verkligen trädet plötsligt. Då rann det liksom bara fram en liten dikt.

Så ser jag trädet framför mig så stort och ser på samma gång

hur förunderligt det blivit gjort växt från ingenting till vad det ville bli växt obemärkt för varje öga genom sällsam energi och allt i ödmjukhet och tystnad så total jag ville att jag kunde också göra sådant val.

Bara människor

De andra fick också sina nya frihetsupplevelser. Ulf fann att frihetskänslan och gränslösheten, när han fick springa i vilken takt han ville nedför fjällslutningarna, tänka vad som helst, säga vad som helst, också kunde gälla i livets alla andra sammanhang. Inom oss är vi gränslösa. Vi sätter bara våra

gränser själva. Han var nästan yr av denna verkliga "uppenbarelse" och smittade de övriga med sin entusiasm.

Nina delade med sig av upptäckten att det är precis så här vi alltid vill ha det, som när vi går på fjället. Vi är då både tillsammans med andra och känner trygghet och gemenskap och har frihet att samtidigt göra vad vi själva vill, uppleva vår egen värld och få vara i fred. Ungefär så känner sig nog djurungar med sina mödrar!

Kjell, som alltid varit en tuff och självständig kille med masken på och inga blöta känslouttryck, vågade på fjärde dagen anförtro sig helt åt Jürgen. Under ett långt pass vandrade de hand i hand, och han pratade om saker som han aldrig pratat med någon om förut.

Han berättade på kvällen också om hur han för första gången kunnat vara nära en man och om hur han allt mer kände styrkan av att kunna se sig själv och andra bara som människor och inte som män och kvinnor. Till sin förvåning hade han också kommit på att han inte tänkt på sex på flera dagar.

My släppte alltmer sin "grej" att alltid vara duktig och kul. Jeanette upptäckte att det var annat som var viktigare för henne just nu än frågor om skådespelarkarriären, såsom hon först trott. Nina vågade vara mindre visionär och säker i "tron".

Dygnen var fyllda av en stark livskänsla, gemenskap och "rörelse framåt". Vi bröt motvilligt kvällspassen för att orka upp nästa morgon.

Och så kom den sista kvällen.

Vera, som inte brukade göra något väsen av sig, började plötsligt gråta. Hon försökte undvika att dra uppmärksamheten till sig. Men ändå fanns genast en arm om hennes axlar, en framsträckt näsduk, någon som ställde de frågor som behövdes för att få henne att börja släppa fram de känslor som välldes upp. Det intellektuella programmet glömdes bort. Vera var inne i något som var betydelsefullt för henne, och alla ville hjälpa henne igenom.

När hon till slut tittade upp, "färdiggråten" och med lättade ögon och såg sig tacksamt och kärleksfullt omkring bland sina vänner – fann vi alla plötsligt att inte Jürgen var där. Var

fanns vår "ledare"?

Vi hade glömt honom! Vi hade inte märkt att han inte var med.

Men vi satte oss nu tillbaka på våra ursprungliga soffplatser och undrade: var är Jürgen?

Då gled han in och satte sig han också på sin plats, mångtydigt, litet ve-modigt, leende.

När vi frågade honom var han varit och varför, svarade han med ett citat: "Moren har gjort sitt. Moren kan gå."

Han menade att hans uppgift var avslutad. Vi hade alla reagerat från hjärtat som människor, utan masker och mönster – och utan ledare. Vi hade hjälpt lika naturligt som Vera gråtit.

Men hur kände sig Jürgen "egentligen"? som han själv brukade uttrycka det.

Det fick vi inte veta.

Den planerade sammanfattningen den sista kvällen blev alltså aldrig av. Men det gjorde faktiskt ingenting, tyckte vi alla, ingenting alls...

Tommy Brodd

Känd siare och fjärrskådare ger Dig konsultationer per telefon

För Dig som vill veta mer om Din framtid. Ring: 0502-201 15 och beställ tid.

Du kan även gå kurser i healing och medial utveckling. På dessa kurser lär Du Dig att använda Din intuition i vardagslivet.

För information ring 0502-201 15!

Individuell Persona-Analys

- Vem är jag? Varför lever jag det liv som jag lever?
- Vilken är min egentliga uppgift i den här inkarnationen?
- Hur kan jag fokusera det kvinnliga och det manliga elementet i mig till en enhet, så att jag blir "jag"?
- Vågar jag se och acceptera "skuggan" i mig? Dvs "säga ja" till min hemliga rädsla?

Varje inkarnation är ett arbete, ett livsprojekt, som måste slutföras. Jag hjälper dig att se och att nå fram till dina djupaste livsfrågor.

Vänd dig med förtroende till:
Inga-Britt Lundqvist
Antroposof, waldorflärare och astroterapeut med 30 års erfarenhet.

UNICA CONSULT
Box 34021, 100 26 STOCKHOLM
Telefon 08-656 11 03

Om Ni vill ha seans eller helandebehandling, kontakta Göran Ahlstrand, P.R., 580 03 Linköping.

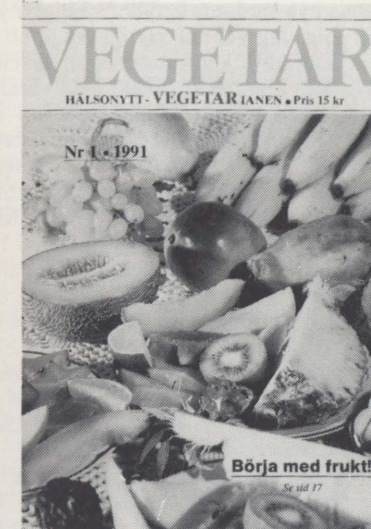

Foto: Eskil Svensson

Läs VEGETAR även DU!

VEGETAR är Svenska Vegetariska Föreningens tidskrift för vegetarisk livsföring. VEGETAR har artiklar, recept, produktinformation, annonser mm, som vi, med hänsyn till vår målsättning, kan stå för. Utkommer med 6 nr per år.

Prenumerera eller bli medlem för 100 kr/år. Sätt in beloppet på Pg 1702-0, ange namn, adress, tel och gärna var Du såg denna annons.

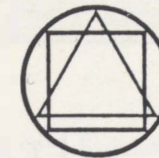
Är Sökaren dyr?

Är det dyrt att prenumerera på Sökaren? 1991 kostade en årsprenumeration 220 kronor. Det blir 27:50 per nummer. Mandala kostade 50 kronor per nummer, UFO-Aktuellt 30 kronor, Utan Gräns 29 kronor, Jordens Goda Nyheter 25 kronor och Växtkraft, som är jämförelsevis tunn, 20 kronor, liksom Tidlös Visdom, som heller inte i omfång riktigt kan mäta sig med Sökaren.

Så Sökaren är inte dyr.

Att en tjock tidning som Hälsa, med stor upplaga, kan hålla så lågt pris som 31 kronor per nummer för årsprenumeranterna, är en annan sak. Där är resurserna större.

Alltför många glömmar att skriva sitt namn på postgirotalongen, när de betalar in sin prenumerationsavgift.

Lectorium Rosicrucianum

Gnostisk Kristendom

Det Gyllene Rosenkorsets Internationella Skola förklarar och förmedlar den Universella Lärans i vår tid. Denna Visdomslära säger att det finns två livsområden, dels det ursprungliga Gudomliga som vi befann oss i före "synda-fallet" och dels det vi nu befinner oss i, det dielaktiska med dess motsatser gott och ont, ljus och mörker osv. Människan bär ännu med sig, i sitt hjärta, en rest eller ett frö av sin Ursprungliga Gudomliga Själv, därav bibelordet "Jag säger Eder, Guds Konungarrike är inom er." Förutsättningen för att denna process, som innebär ett återvändande till det Ursprungliga Gudomliga Livsområdet, ska kunna påbörjas är att detta frö levandegörs på nytt.

Information om Rosenkorsets Lära och Mål skickas på begäran. OBS! Märk kuvertet med "YTTRE ARBETET"

Lectorium Rosicrucianum

Landshövdingeg. 11	N. Grängesbergsg. 31	Bergsrådsvägen 92
431 38	Mölnadal 214 50	Malmö 121 58
031 -	16 40 10	Johanneshov 08 - 649 51 66

"SUNRISE"

är en engelskspråkig tidskrift från TEOSOFISKA SAMFUNDET - PASADENA

Pris 80:- för 6 nr/år. Skriv gärna och begär ett gratis ex. till Anne Eek, Eriksbergsgatan 18, 114 30 Stockholm.

Biorytm

Din biologiska klocka

För 50 kr får Du Ditt biorytmschema och intressant läsning om svängningarna i Ditt liv. Sänd 50 kr, namn, adress och födelsedag till pg 491 24 11-8, ©"Visibel", Box 17001, 402 61 Göteborg

ESOTERISK PSYKOLOGI - II

Denna bok av Alice A. Bailey ger en unikt allsidig och djuppenetrerande bild av den andliga utvecklingens psykologi. Boken, som är på 606 sidor, erhålles enklast genom förskottsbetalning av 260:- till pg 43 58 04-0.

Stiftelsen Tibetanens Bokfond
Box 220
142 02 Trångsund

FJÄRRSKÅDERSKA

Jag siar dig per telefon, var god ring för info. och tidsbeställning vardagar

kl. 08.00 - 09.00 & 17.00 - 18.00

Ingegärd Johansson
Box 167
522 24 Tidaholm
Telefon: 0502-152 09

- * Rebirthing
- * Body Harmony
- * Gruppandningar

Mathilde Taube

LRT-Rebirther

08-661 32 39

Sibyllegatan 52 B
114 43 STOCKHOLM

Lärare och Konsult
Eivor Hansson
08-87 77 41

The Blue Light

Amerikansk undersökning visar: friskare av meditation, o färre sjukhusvistelser.
DN 18 sept 88.

- Föredrag i "andlig vetenskap" skolor, företag, universitet, föreningar m m.
- Kurser Avslappning, meditation och The Blue Light. Det blå ljuset strömmar genom mig som är en kanal och Du utvecklas maximalt!
- Healing
- Privatsession = Healing, The Blue Light, vägledning.

"Dessa kurser är otroligt utvecklande..."
Pia Guterstam, redaktionsassistent

"Jag kan varmt rekommendera Eivor Hansson."
Annika Gustavsson, journalist

Kontakt

Söker dig andligt mognande veg. tjej över 25. Tror att du, liksom jag, sakta men säkert vandrar genom tillvaron. Vägens fröjder och prövningar ger färden mening och mål, inte sant! Har du lyssnande öron, ödmjuk tunga, skapande händer, ömsint hjärta och ett skärpt intellekt? Kanske har vi tre – du och jag och livet – något fint att ge varandra... Skriv svar till "Sällskapet gör vägen värd att vandra", Sökaren f. v. b.

Tjej, 40 år, söker Dig som också varit intensiv sökare, men till sist nått ett gränsland. Där upphör vidare sökande i andl. och filosofisk "fack"-litteratur, föredrag, etc. Du som har en stor längtan till tystnad och natur, och försöker styra Dina steg så långt det är möjligt efter en inre känsla. Du som söker frihet, att få vara just precis den Du är, och förstår det viktiga i en balans mellan vad Du ger till Dig själv och till andra. Du tycker att det estetiska betyder mycket även i vardagen, men det skall ändå vara enkelt och lagom. Om Du känner Dig själsligt besläktad, svara till "Tidens tecken", Sökaren f. v. b.

Pris för kontaktannonser 50 öre per ord + 5:- i eftersändningsavgift, dock tillsammans minst 15:-. Moms inräknad.

Gåvor

K. Lidberger, Sollentuna, 1.000:-, Birgit Eriksson, Linköping, 260:-, H. Kehlman, Farsta, 160:-, Ulla Thilander, Bromma, 100:-, Desy Kallberg Viksten, Stockholm, 110:-, Håkan Widholm, Anderslöv, 100:-, Ener Haga, Jakobstad, Finland, 200:-, Ingrid Kraft, Landskrona, 160:-, Gunnar Vilson, Tavejsjö, 25:-, A. Åström, Umeå, 10:-, Eva Bring, Bräkne-Hoby, 60:-, Dan Waern, Bollebygd, 60:-, Ruzica Blazić, Örkellunga, 60:-, Bernt Pettersson, Uppsala, 60:-, Roland Taxén, Västerås, 60:-, Gunnar Johannesson, Göteborg, 60:-, Lizz Wemerth, Skurup, 40:-, Inga B. Brundin, Göteborg, 60:-, Ivan Pettersson, Södertälje, 10:-, M. Inkinen, Järfälla, 40:-, Sven Nyberg, Piteå, 10:-, Erik Berglund, Bispgården, 60:-, Thomas Andersson, Oviken, 60:-, Alf Forsén, Sävsjö, 60:-, Ingegärd Olsson, Malmö, 10:-, Adam Czartoryski, Knivsta, 60:-, Ronny Karlsson, Mariefred, 10:-, Anonym, 760:-, Peter Johansson, Skara, 62:-, Lars Wiktorin, Täby, 60:-, Tommy Olsson, Uppsala, 60:-, Torbjörn Berglund, Huskvarna, 10:-, Claude Thorlin, Eskilstuna, 50:-, Anders Lindell, Malmköping, 60:-, Sigvard Strandberg, Västerås, 10:-, Harvinder Singh, Västerås, 20:-, Lars Skough, Kristianstad, 60:-.

Hjärtligt tack!

Red.

Livsfilosofer i Tranås

Så länge jag kan minnas tillbaka har jag varit en sökare. Konfirmationen gav mig den första upplevelsen av det som jag kallar mystik, en stor tacksamhet, en djup glädje, en längtan efter att ge. Sen mötte jag Margit Sahlin och en annan präst som jag satte stort värde på. De ville dra in mig på kyrkans domäner, men Simone Weil, den franska mystikern med sitt djupa sociala engagemang, fick mig att känna det riktiga och ärligare att stanna nära dess port, men utanför denna.

Jag fördes samman med grupper av andra sökare. Martinus tankar gjorde starkt intryck på mig. Jag hade svårt för att läsa hans tjocka, litet yviga böcker, men hans kärlek och tolerans var så stora, och hans leende var så öppet och mjukt som ett barns när han tog oss i famn vid vårt avsked från Klint, där hans vänner brukade samlas kring honom.

Med sångerskan Sylvia Nilsson (SRI SYLVIATI) fick jag kontakt efter ett TV-framträdande som hon gjorde, och snart var jag medlem av SUBUD, en religiös rörelse som härstammar från Indonesien och vars gudstjänst består av ett slags meditation.

TM lät jag mig också så småningom invigas i, och till slut fick jag genom mina dikter kontakt med Ulla-Britt Johansson och hennes ledare AMOS. Hon gav mig i uppdrag att skriva sju kosmiska dikter, vilka helt oväntat bara föll ner på papperet, och dem tog hon med i sin bok Den långa Vägen. I gruppen kring Ulla-Britt mötte jag intressanta människor, men inte heller där kunde jag stanna. Gurun ville bestämma över min tro och mitt liv.

Så gick jag då här i Tranås och längtade efter någon som sökte den andliga verkligheten på samma sätt som jag själv i fullständig frihet, utan fastlåsta dogmer och regler med målet att växa i riktning mot Gud – ett begrepp som för mig helt enkelt omfattar KÄRLEK och SANNING.

Då började de dyka upp, mina vänner och livsfilosofer i Tranås och den östgötska gränstrakten Ydre: Brita E., som hade bott i England och USA och som kände en del av New Age-rörelsens förgrundsgestalter personligen, Britta Z., som var kantor och lärare och en sökare inom kyrkans domäner, Arne, som hade besökt Sai Baba i Indien, och Vivan, som målar så härliga "andliga" tavlor, Veronica, som skulpterar så fint och söker så ivrigt i böckernas värld, Lennart, Sven-Erik och Åke Ufo, som kanske har sitt största intresse i spiritualismen, och några andra sökare som jag ännu inte känner så bra. Alla blev de med ens mina vänner. Vi Livsfilosofer, som vi så småningom började kalla oss, har träffats i hemmen kring någon förplägnad, samtalat, lånat varandra böcker ur olika religiösa och andliga sfärer och känt en förtrolighet växa bland oss. Nu har vi blivit så många att vi behöver en större lokal, och den får vi låna av ett välkänt studieförbund på söndagar kl 18–21. Där skall vi ha öppet hus en gång i månaden. Vem som vill skall få komma till tals, men ibland skall vi särskilt inbjuda

någon att tala som kan fördjupa den kunskap vi har eller vidga de gränser inom vilka vi rör oss.

Denna nya vänkrets betyder väldigt mycket för mig. Jag vet hur viktigt det är att vi som är andliga sökare utan någon speciell hemvist kan komma i kontakt med varann. Därför bad jag Sven Magnusson om utrymme i Sökaren för små personliga redogörelser för vad vi tänkt, läst eller upplevt, undertecknade med skribenternas namn och adress, en hälsning till andra Livsfilosofer och en inbjudan till kontakt med besläktade själar. Svara oss gärna i Sökaren eller genom personliga brev! Kom hit om ni har något intressant att berätta! Snart får ni höra av oss igen.

Till denna presentation av Livsfilosoferna i Tranås vill jag foga några ord ur Sathya Sai speaks, Vol I, som Vivan Gustavsson har översatt från engelskan:

Låt de olika trosuppfattningarna leva, låt dem blomma och låt Guds lovsång bli sjungen på alla språk och i alla tonarter. Respektera olikheterna i trosläroarna och betrakta dem som giltiga så länge som de inte utsläcker flamman som förenar.

Sathya Sai Baba tells us there is really only ONE Religion – the religion of LOVE
ONE CASTE – the caste of HUMANITY
ONE Language – The language of the HEART
ONE God – and He is OMNIPRESENT
För Livsfilosoferna i Tranås

Birgit Cars
Beckhemsvägen 42
573 42 Tranås
Tel. 0140–195 53

"En oavbruten flod av kärlek strömmar ifrån Amma ut mot alla varelser i universum. Detta är Ammas inneboende natur."

Mata Amritanandamayi – "Amma" – den sydindiska Mästaren, andliga ledaren och mystikern kommer tillbaka till Sverige. Hon gästas, tillsammans med sina brahmacharin, Musikmuseet den 14, 15, 16 juli 1992 (kl 18.30–24.00 och den 15–16 juli även kl 9.30–14.00). Adressen är Sibyllegatan 2, Stockholm (bakom Dramaten). Fritt inträde alla dagar. Den sista kvällen är det Devi Bhava – en ceremoni där Amma på ett mycket påtagligt sätt manifesterar sin enhet med Devi, Den Gudomliga Modern.

Många anser att Amma är den kanske starkaste manifestationen av den Gudomliga Moderliga aspekten av det Högsta Väsendet idag. Och Hennes darshan, Hennes djupa andliga utstrålning, Hennes sång, gjorde ett starkt intryck på många när Hon var i Stockholm tre dagar i augusti 1991. Därefter reste Amma till Moskva och kunde den första kuppdagen lugna djupt oroade ryssar med dessa ord: "Liksom en ljuslåga flamlar upp precis innan ljuset brunnit ut, så håller kommunismen på att försvinna från Ryssland. Därför äger kuppen rum."

Ytterligare upplysningar från Jonas Bernholm, Pl 8300, 64 300 Vingåker. Tel: 0151–220 39.

Hamlet, Magnusson och Bailey

Häromdagen fick jag ett erbjudande av redaktör Magnusson. Han ville att jag skulle recensera "Esoterisk psykologi – II" av Alice A. Bailey, som nyligen kommit ut. Inget märkvärdigt med det kan man ju tycka. Men haken är att jag själv sköter det förlag som ger ut Baileys böcker på svenska. Och dessutom ingår jag i översättargruppen.

I sitt brev kallade han sitt förslag för en "kul grej". Och som lämplig inledning föreslog han: "SM har bett mig anmäla Esoterisk psykologi – II av Alice Bailey, eftersom hans eget intresse för Baileys böcker är minnalt".

Erbjudandet förbryllade mig. Och instinktvis kände jag att jag ville tacka nej. Om han nu inte är tillräckligt intresserad för att vare sig läsa boken själv eller skaffa en oberoende recensent, kan det gott kvitta.

Men så slog det mig att han kanske egentligen vill mig något annat.

Som jag uppfattar det är redaktör Magnusson en klok karl, som trots sitt intresse för underliga teorier och fenomen är stolt över sitt sunda förnuft och sin klartänkt. Därför är han också djupt skeptisk mot allt som han uppfattar som läror. Och till den kategorin räknar han uppenbarligen Baileys verk, i synnerhet som hennes skrifter sägs vara tillkomna i mentalt telepatiskt samarbete med en medlem av det s k Vita brödraskapet. Slikt teosofiskt strunt kan man väl inte befatta sig med och samtidigt ha sin intellektuella heder i behåll?

Eller kan man?

Och i min fantasi ser jag hur redaktör Magnusson tänker: "Den där Edris som envisas med att se till att Baileys böcker blir utgivna, verkar inte vara en typisk trosviss sektmänniska. Han skrev ju i varje fall en bok häromåret som var rätt torr och intellektuell."

Min fantasi om redaktör Magnussons omedvetna motiv till att be mig om en recension löper sedan vidare. Och jag ser hur han står likt en Hamlet och tvekar:

"Kan man eller kan man inte närma sig Bailey med sitt kritiska förnuft i behåll eller riskerar mötet med hennes tankar att göra en till en auktoritetstroende testuggare?"

Detta är naturligtvis en i strikt mening empirisk fråga som skulle kunna lämpa sig för någon livsåskådningsforskare djupintervjuer. Men mitt personliga intryck är att redaktör Magnusson inte behöver oroa sig.

Böckerna är i själva verket mycket intellektuellt krävande. Troligen måste de läsas med en lämplig kombination av intuition och intellektuell distans för att alls vara förståeliga. Personer som helt eller delvis söker en känslomässig tro trasslar tämligen omgående in sig i böckernas teoretiska komplexitet. De upplever sig gå rakt in i en "ordvägg".

Som jag ser saken är Baileyböckerna en fascinerande läsupplevelse bara för personer som ser dem som ett slags samtalspartner i byggandet av en egen livsåskådning.

Men inte en livsåskådning som bara är en intellektuell lek, utan en som är avsedd att omsättas i medmänsklighet i vår lidande värld.

Med detta sagt tycker jag att jag trots min tidigare motvilja ändå kan fälla några korta recenserande omdömen om "Esoterisk psykologi – II". Huvudinnehållet i boken är en mycket djuppenetrerande och klart framställd andlig utvecklingspsykologi som ger många nya infallsvinklar på människans strävanden att frilägga sin gudomliga natur. Dessutom innehåller den en del reflektioner över den nuvarande världskrisen som borde vara av särskilt intresse för alla som vill få stimulans och argument för ett effektivare arbete för en bättre värld.

Och till sist ser jag förstås fram emot att få läsa redaktör Magnussons recension av nästa Baileybok som väntas lämna tryckpressarna under våren.

"Mänsklighetens problem" är titeln.

Karl-Erik Edris

Bäste Sven Magnusson!

Jag önskar med dessa enkla rader få tillfälle att göra Dina läsare uppmärksamma på att Rättssäkerhetsrådet nu är igång.

Efter Statsministerns önskemål att "slippa se fler Alvgård-fall i massmedia" bildades Rättssäkerhetsrådet den 22 november 1991. Redan har ett stort antal ärenden inkommit från främst privatpersoner som inte fått upprättelse inom rättssystemet, trots att det visat sig att de har rätt i sin sak.

Domstolarnas likgiltighet till de enskilda fallen är skrämmande. Mest framträdande är dock de oacceptabla vänskapsband som grasserar inom rättssystemet. Den fullständiga frånvaron av medmänsklighet och korrekthet samt bristfälliga kunskaper inom systemet är påfallande genanta.

Jag kommer aldrig att acceptera att en förhandlings utgång präglas av hur man är klädd och hur man uppträder, om man visar tecken på nervositet osv.

Dessa symtom är ofta kännetecknande för en person som inte tidigare varit inblandad i liknande situationer, undra då på att personen i fråga är nervös. Ska han/hon då straffas enbart av den anledningen, jag bara frågar?

Den s k trovärdighets-principen är förkastlig och varje gång den används uppstår s k domvilla, ett klassiskt förfarande för det svenska rättssystemet.

Allt detta elände är jag tillsatt att till mitt yttersta medverka till att stoppa, med alla medel om så är nödvändigt. Jag ber därför läsekretsen av Sökaren att stödja mig i mitt digra arbete genom att t ex skriva insändare till den lokala tidningen eller till de "stora drakarna" Expressen och Aftonbladet.

Med de varmaste av hälsningar
Er

Douglas Borg

Rättssäkerhetsrådet
Box 4055
102 61 Stockholm

Sven Magnusson

Broder min!

Du går bröstganges tillväga i Sökaren 1–92 mot "pratmakare" som utan att förete bevis påstår sig ha extraordinära kunskaper.

Det kan ju faktiskt vara så, vet du, att man kan ha personligt övertygande bevis för sina övernaturligheters verklighet, men inte har möjlighet att presentera dessa bevis på ett sätt som är acceptabelt ur logisk och vetenskaplig synvinkel. Det är väsentlig skillnad mellan fysikens värld, där logiken är rena naturlagen, och den utomsinnliga värld som vi betecknar med ord som metafysik, transcendens, esoterik, ockultism, religion, magi med mera.

När jag var bara arton månader gammal fick jag en oerhört kraftfull inre upplevelse genom att minnet ur en förgången inkarnation uppenbarades. Jag mindes ett liv som flicka, en liten flickunge som avlidit vid bara fyra och ett halvt års ålder. När jag ville berätta detta för de vuxna blev jag bryskt nertystad. De kunde inte föreställa sig att jag verkligen mindes ett tidigare liv – eftersom de aldrig hört talas om någonting sådant.

Den påtvungna tystnaden fick mig att grubbla intensivt och under grubblat framträdde minnen ur fler förflutna inkarnationer. Med minnena kom kunskaper som låg långt ovanför min biologiska ålder. Vissa av dessa kunskaper ligger dessutom långt ovanför den normaljordiska kunskapsfonden.

Jag har, som bekant, publicerat ett flertal böcker i vilka jag framlägger dels mina minnen, dels kunskaperna som grundas på dessa. Alla mina utomnormala kunskaper har sin grund i de minnen som uppenbarades under barnåren. Men jag kan ju inte bevisa för andra att jag verkligen har dessa inre upplevelser – och inte bara hittar på dem! Jag kan ännu mindre bevisa att det är minnen och inte någon raffinerad form av illusion och hallucination.

Som det är för mig kan det vara för andra. Man har sin inre verklighet och uppfattar den som ett övertygande personligt bevis, men eftersom bevisen bara finns i ens eget inre är de enbart subjektiva. De kan inte framläggas i vår gemensamma yttre verklighet och därmed bli objektiva. Vad göra? Hålla tyst? Nej, man bör offentliggöra sina upplevelser, för tillsammans med många andras säregna upplevelser kan det bli ett mönster till slut och i det kanske de objektiva bevisen växer fram.

Både i böckerna och mina föredrag brukar jag säga att mina upplevelser är helt verkliga för mig, men därför behöver de inte vara verkliga för andra. Jag säger aldrig att jag har bevis, kräver inte att bli trodd för mina troskyldiga blå ögons skull.

Jag bara lämnar ut vad jag har som en ingrediens till en tänkbar gemensam anrättning i en tänkbar gemensam framtid.

Säger den här:

Dénis (Lindbohm)

VITA FLORUM®

VITA FLORUM är ett energimedel som tillverkas av Mrs Elizabeth Bellhouse i England.

VITA FLORUM harmoniserar och vitaliserar alla livsprocesser, vilket leder till andlig tillväxt. VITA FLORUM löser upp psykiska blockeringar och ger som följd därav en fysisk förbättring. VITA FLORUM stimulerar till livsbefrämjande tankar och verkar därigenom allmänt medvetandehöjande.

VITA FLORUM hjälper människan inte bara när hon är fysiskt sjuk eller skadad, utan hjälper henne också att ta itu med sina känslor och att släppa sina psykiska blockeringar. Fysisk förbättring är en följd av en förändring som påbörjats i sinnet. Den fysiska lindringen uppstår genom att något rättats till på det inre planet.

VITA FLORUM ger en ökad känslighet för signaler från den inneboende gudomliga fulländningen.

VITA FLORUM-BUTIKEN

HÄLSINGEGATAN 17
113 23 STOCKHOLM
Tel: 08-30 56 30

ÖPPETTIDER: Tisdag-Fredag 13.00-18.00 Lördag 12.00-15.00

VI SKICKAR DIN BESTÄLLNING MOT POSTFÖRSKOTT

Vi för även SMYCKEN, KRISTALLER av hög kvalitet. ALPHA PLUS örter, vitaminer och mineraler. BÖCKER, BIOSER, PEKARE, INDIAN-TÉER-RÖKELSE, MUSIKKASSETTER, KALENDRAR, KORT, AFFISCHER M M

Martinus Kosmologi på

I sommarens program ger vi Martinus Kosmologi en central plats. I vår oroliga tid både globalt och inom oss blir behovet av överblick, förståelse och förankring i vår andliga aspekt alltmer oundgänglig. Under studieveckorna kommer vi att fördjupa oss i Martinus världsbild och ha fokus på möjligheterna att själv bygga upp den sinnesfrid och delaktighet som skall till för att kunna bidra till en humanare och fredligare värld.

14-20/6 VAD ÄR FRIHET?

Vår egen upplevelse av frihet är helt beroende av vår förmåga att skapa frihet och kärlek gentemot vår omgivning – människor, djur och natur. Under kursen lär vi känna de kosmiska ramarna för vår fria vilja, och de spelregler vi måste följa för att få full tillgång till vår vilja. Vi lär oss tydligare att se de "mentala fångelser" i form av ägandebegär, intolerans, bitterhet, besvikelser m m som visar sig vara de största hindren för att uppnå frihet, glädje, och fred.

Kursavgift: 2.200:- inkl kost & logi

21-27/6 VÅR INRE FÖRVÄNDLING

Sfinxen är en symbol för nutidsmänniskans sinne, med å ena sidan våra djuriska rötter, drifter och instinkter, å andra sidan ett framväxande humant sinne med konstnärliga, vetenskapliga och altruistiska egenskaper. Här ligger grundorsakerna till alla kulturella och psykologiska konflikter. Utifrån en av Martinus symboler (nr 33) får vi en överblick över de djuriska och mänskliga tankeklimaten och den inre förvandling som sker inom varje man och kvinna mot en mänsklig gemensam kultur. Vi lär oss se vad som tillhör vår forntid respektive vår framtid. Vår personliga utveckling för en riktning och mening.

Kursavgift: 2.200:- inkl kost & logi

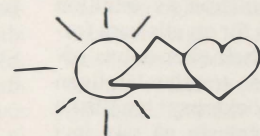
5-9/8 DEN EVIGA VÄRLDSBILDEN I

9-15/8 DEN EVIGA VÄRLDSBILDEN I, fortsättning

Liksom den fysiska världen bäres av fysiska lagar, så finns bakom hela tillvaron från makrokosmos ner till mikrokosmos eviga kosmiska lagar. Med sin kosmiska upplevelseförmåga – intuitionen – kunde Martinus kartlägga livets bärande principer. I Martinus bok DEN EVIGA VÄRLDSBILDEN I, finns 16 symboler med förklaringar som ger oss inblick i vår evolution, vår psykiska struktur, jaget, över- och undermedvetandet, vårt förhållande till Gudomen, och spelreglerna för vårt öde.

Kursavgift: 1.600:- resp 2.200:- inkl kost och logi

Kursledare för samtliga kurser: Solveig Langkilde och Sören Grind

För ytterligare information och anmälan ring till Solveig och Sören på tel nr 0240-916 86 eller skriv till: SOLSÖKEHEM, Väsmanvägen 23, 770 12 Sunnansjö

Bokrecensioner

Att uppleva världen med slagruta

Jordstrålning, hälsa och forntida vetande heter en bok av Dan Mattsson. Den är utgiven av Nyköpings Tvärvetenskapliga Bokförening (Box 3053, 611 03 Nyköping) och har 189 sidor. Boken är generöst illustrerad, även i färg.

Den spänner över vida områden. Främst är den en handbok i den urgamla konsten att gå med slagruta, fast Dan hellre rekommenderar den moderna varianten, ett par vinkelpinnar av metall. Han beskriver detaljerat hur man övar och lär sig ta ut vatten m m med vinkelpinnarna. Att gå med slagruta är mer en konst än en vetenskap, menar han. Man måste öva sig i konsten och därigenom öka sin känslighet. Men även nybörjare kan lyckas. Han beskriver hur han låter grupper av nybörjare träna sig på samma mål. Av tio i en grupp brukar då nio få ungefär samma utslag, medan den tionde får något helt annat.

Slagrutan kan användas till mycket annat än att ta ut vatten. Man kan öva upp känslighet för kraftlinjer som utgår från vissa bergarter, och även för kraftlinjer som anses finnas spridda över jorden i form av ett ganska rätvinkligt gitternät eller rutnät som vanligen kallas Curry-linjer efter en av de tyska upptäckarna. Detta rutnät bildar en sorts stående fält som sträcker sig åtskilliga meter upp från jordytan, och alltså kan kännas flera våningar upp i ett hus. Skärningspunkterna mellan dessa linjer anses ha biologiskt ogynnsamma verkningar. Om man råkar ha sängen i en sådan skärningspunkt kan resultatet bli orolig sömn, som bättras om sängen flyttas någon meter. Särskilt tyska läkare och forskare har intresserat sig för detta, och det finns en mycket omfattande tyskspråkig litteratur om detta forskningsområde, som kallas geobiologi. Man skulle också kunna kalla det geomedicin. Dan återger en rad fallbeskrivningar ur egen och andras erfarenhet, t ex denna av tyskan Käthe Bachler:

"Clemens, 2 år, i Salzburg skrek och grät ständigt på nätterna. Efter undersökning fann barnläkaren inget fel på honom, och sa: 'Skrik, gråt och sömnstörningar hos barn är idag så utbredd att det inte alls betraktas som sjukdom!'

Med slagruta konstaterades att Clemens säng stod vid en Curry-korspunkt. Sängen flyttades ett par meter. Efter fyra veckor berättade fadern: 'Förbättringen överträffar alla våra förväntningar! Redan första natten sov Clemens, och sedan dess sover han varje natt utan att vakna. Vad detta betyder förstår bara de människor som inte fått sova en hel natt under två år!'

Dan ger exempel på iur gamla torpstugor, och t o m bostäder från stenåldern, är placerade och dimensionerade så att Curry-linjerna går i ytterväggarna – alltså en ur-gammal intuitiv kunskap som nu har försvunnit.

Förr visste man också att husdjuren är känsliga för dessa kraftlinjer. Vill man sova gott ska man ställa sängen på hundens favo-

ritplats – men undvika kattens. Märkligt nog tycks nämligen katten trivas över Curry-korspunkterna, medan hunden undviker dem.

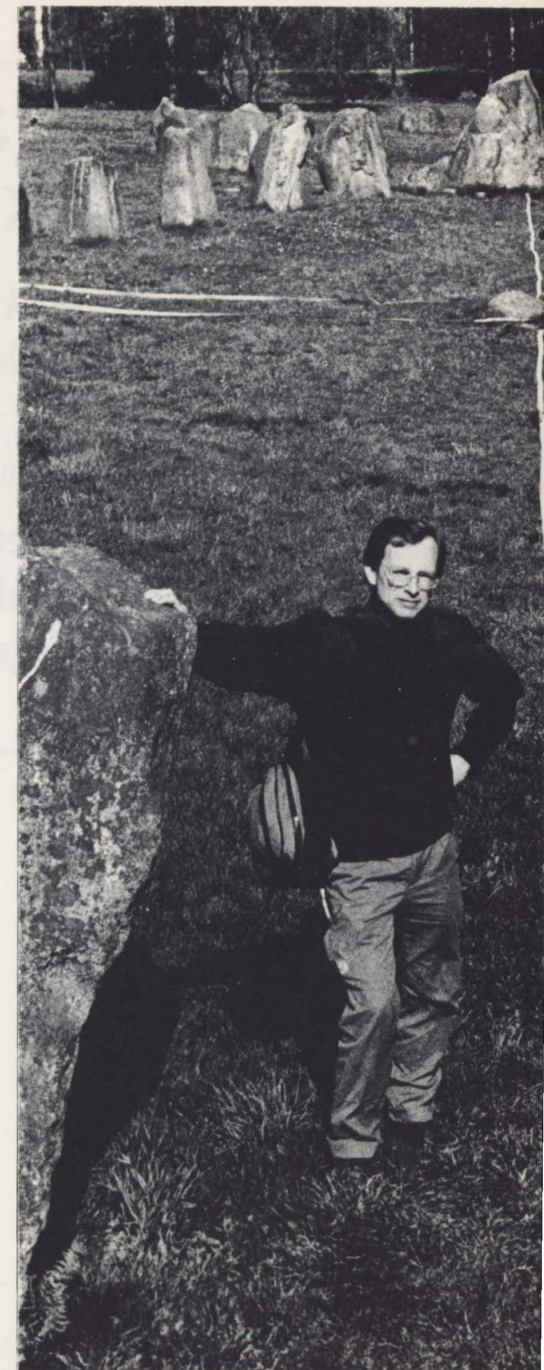
Flera kapitel ägnas gamla tempel, kultplatser och gravhögar. De visar också märkliga mönster av kraftlinjer, som dock tycks vara av delvis annan natur än Curry-rutnätet.

Är nu detta bara spekulationer och övertro, eller finns det några klara fakta? Det har faktiskt gjorts en hel del vetenskapligt syftande undersökningar över slagrutefenomenet, som visar att slagrutans utslag inte bara är slumpmässiga. Bland annat refererar Dan en intressant undersökning av forskaren Leif Engh i Lund, och flera undersökningar från Tyskland. Han levererar hård men såvitt jag kan se rättvis kritik av "pseudoskeptikern" James Randi, som genom att sätta upp orimliga försöksbetingelser "bevisade" att slagrutefenomenet är bluff.

Jag tycker detta är en högst spännande och fascinerande bok. Dan diskuterar engagerat men kritiskt och sakligt, och han ger tillräcklig vägledning för den som själv vill utveckla sin känslighet med slagrutan. Boken innehåller gott om uppslag till forskning och många påståenden som borde kunna prövas genom experiment – om bara någon vill satsa på dem. I Tyskland finns alltså en hel del forskning på området, men i Sverige har det inte ansetts "rumsrent". Den nämnde Leif Engh avråddes, skriver Dan, från att syssla med slagrutforskning, av hänsyn till sin akademiska karriär.

De senaste åren har dock Sällskapet för Parapsykologisk Forskning genom John Björkhems Minnesfond beviljat anslag till forskningsprojekt inom geobiologi, och fler projekt är på väg. Jag tror att detta område kan få allt större betydelse i framtiden. Dans bok är då en utmärkt introduktion. Man kan ta geobiologin som ett intellektuellt stimulerande forskningsområde, men omgäntet med slagrutan har också en intuitiv, känslomässig dimension: "Att gå med slagruta är att på nytt förnimma fina subtila känslor som vi jäktade storstadsmänniskor ofta förträngt... att åter erövra lite av den samhörighet med naturen som människan levit i under miljoner år..."

Nils-Olof Jacobson

Dan Mattsson. Ur "Jordstrålning, hälsa och forntida vetande".

SÖKER DU HJÄLP?

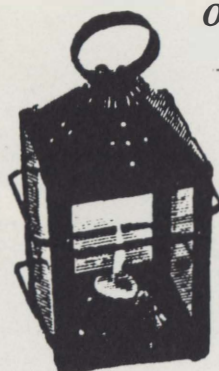
Alternativkatalogen 1992

innehåller nästan 6 000 adresser och telefonnummer till alternativterapeuter, chiropraktorer, medier, siare, astrologer och många andra över hela Sverige.

Sätt in 65 kronor på postgiro 76 96 25 -5 Bokförlaget Altera, Simrishamn så kommer Din katalog på posten.

Antikvariatet Lyktan

Specialantikvariat för tros-
och livsåskådningslitteratur

Bergsgatan 20, 112 23 Stockholm
Tel: 08-651 43 91

**Köper enstaka böcker samt
boksamlingar.
Katalogutgivning**

Shantideva

Det är nog inte många svenskar som känner till Shantideva. En av dem som känt till honom var Nathan Söderblom, död i tjänsten som svensk ärkebiskop 12 juli 1931. Ännu så sent som 19 maj-8 juni samma år hade han vid universitetet i Edinburgh hållit s k Gifford-föreläsningar. Dessa föreläsningar är avsedda att främja "den naturliga teologin eller kunskapen om Gud". Många berömda religionshistoriker har varit Gifford-föreläsare, och deras föreläsningar har utgivits som böcker. Söderbloms föreläsningar utkom efter hans död som bok i England och senare också i Sverige, här med titeln "Den levande Guden - grundformer av personlig religion".

Boken har ett långt kapitel om Mahayana-buddhismen. Söderblom var gripen särskilt av bodhisattva-idealet som innebär att man offrar sig för andras frälsning. I det sammanhanget citerar han Shantideva - som källa anger han den berömda indologen Winternitz bok "Der Mahayanabuddhismus".

Om det finns någon svensk efter Söderblom som sysslat med Shantideva vet jag inte. Att Larsons förlag nu vågat sig på att utge *Shantideva: En bodhisattvas liv* beror antagligen på att boken försetts med förord och rekommenderas av Dalai Lama, och Dalai Lama har ju på senare år blivit mycket känd och uppskattad i Sverige. I sitt förord skriver Dalai Lama att han är mycket lycklig över att boken översatts till svenska.

I en inledande presentation sägs Shantideva ha fötts i norra Indien på 700-talet e Kr. Enligt Parrinder: A Dictionary of Non-Christian Religions levde han emellertid på 600-talet. Kanske vet man inte så noga. Liksom Buddha sägs han ha varit en fursteson, som blivit munk. Som sådan blev

han känd som filosof och skald.

Han skrev på sanskrit. Den översättning som nu föreligger på svenska är gjord från en engelsk översättning från en tibetansk översättning. Den är gjord av Karin Valham i samarbete med Elin Lagerkvist och Robert Larson.

Det är som en del av tibetansk tradition som Shantideva nu når oss. Dalai Lama skriver i sitt förord, att denna bok av Shantideva "i århundraden skattats högt av utövare av den tibetanska buddhismens alla skolor". En del av boken är uppblandad med tibetansk kommentar.

Boken består huvudsakligen av verser, där bodhisattva-idealet beskrivs. I sitt förord beskriver Dalai Lama det idealet så: "Att vara mer mån om andra än om sig själv, och att alltid sätta andras intressen före sina egna, är själva hjärtat i en bodhisattvas liv". En bodhisattva önskar uppnå buddhaskap, inte för egen del utan "för att främja alla levande varelsers välgång".

Några citat ur boken:

Må alla levande varelsers smärta
fullständigt utplånas
genom de rättfärdiga gärningar
som jag har samlat.

Må jag vara läkare och botemedel,
må jag vara sjuksyster
för de sjuka i världen
till dess att alla är helade.

Må det regna mat och dryck från himlen
för att stilla hungerns och törstens plågor.
Må jag själv bli till mat och dryck
under tider av hungersnöd.

Må jag bli en outtömlig källa till rikedom
för de fattiga och utblottade.
Må jag bli till alla ting de behöver,
och må dessa ting läggas framför dem.
(3.7-10)

När du ändrar adress
uppges då även din gamla adress. Då
hittar vi dej i prenumerantregistret.

YOGA MEDITATION GESTALT

Sommarvecka 28/6 - 4/7
med Ole Schmidt,
Lindsberg, Dalarna.

Program:
Stockholms
Yoga Centrum
Tel. 08-673 77 12

Jag bör undanröja andras lidande
för att det är ett lidande, precis som mitt eget.
Och jag bör vara andra till glädje
för att de är levande varelser, precis som
jag själv.

När både jag och andra är lika,
i det att vi inte vill lida,
vad är det då för särskilt med mig?
Varför strävar jag bara efter egen lycka?
(8.94, 96)

För att lindra de skador som tillfogats mig
och för att minska andras lidanden,
skall jag ge mig själv till andra
och älska andra som mig själv.
(8.136)

Så länge rymden varar
och så länge levande varelser finns kvar,
till dess må jag också vara här
för att skingra världens lidanden.
(10.55)

Det nionde av de tio kapitlen, kallat "Visdom", innehåller subtila filosofiska diskussioner med tibetansk kommentar, betydligt svårtillgängligare än verserna. Det är mahayanas madhyamika-filosofi som försvaras och förklaras i diskussion med olika buddhistiska och hinduiska filosofskolor. Diskussionen rör sig främst kring frågan om det finns någonting som har verklig existens. Med verklig existens menas då en existens oberoende av andra existenser. Madhyamika menar att det inte finns någonting som har sådan verklig, oberoende existens. Allting som finns är beroende av något. Innerst finns ingenting, bara tomhet.

Om man frågar varför man skall hjälpa andra, när ingenting egentligen finns, svarar Shantideva:

Eftersom varken lidandet eller den som lider egentligen finns till, varför skulle jag

då avhjälpa allas lidande?

Det finns inga skäl att tvista om detta för om jag förebygger eget lidande, bör jag sannerligen också söka förebygga alla andras.

Om inte borde jag inte heller förebygga mitt eget lidande, eftersom jag är lik alla andra varelser.

(8.103)

Boken avslutas med noter (anteckningar), ordförklaringar och litteraturhänvisningar.

Den svenska språkformen är god och boken är vältryckt - många böcker kommer ut med mängder av störande språkfel och tryckfel, och det känns bra att skriva att sådana nästan inte förekommer här.

Sten Rodhe

BUDDHASASANAFÖRLAGET Box 5158, 102 44 Stockholm

Skrifter ur den buddhistiska palikanon:

Buddhas stora meditationstal
40 sidor, ca 20:-

Buddhas tal till Sigala
24 sidor, ca 16:-

Övrigt:

Buddhismen i ett nötskal
av Narada Maha Thera
80 sidor, ca 15:-

Buddhistisk meditation
av Francis Story
32 sidor, ca 7:-

I bokhandeln eller direkt från förlaget

MIRAKLET!

Nu är den här, evolutionens slutmål;
odödlighetskroppen...!

Sjukdom, åldrande och död skall
bliva ett minne blott på planeten
Tellus...!

Hur får man en odödlighetskropp?

Roland "Banarne" Bergman har två retreats, ett i Gambia och ett vid Ljungdalen i Härjedalsfjällen. Där praktiseras seriöst det ovan relaterade. Nyckeln till framgång: Den som tror tillräckligt starkt på något får en gång se det förverkligat...

För närmare information ring
026-12 47 56 Q

Jaget existerar inte

För första gången har en bok av den internationellt kände författaren, föreläsaren och meditationsläraren Chögyam Trungpa Rinpoche blivit översatt till svenska. Boken som heter *Meditation i handling*, utkommer på Dalai Lama-förlaget och är översatt av Monica Masuda. Den utkom på originalspråket redan 1969, men innehållet är av det tidlösa slaget. Chögyam Trungpa Rinpoche var en stor andlig mästare i Tibet, men fick lämna sitt hemland 1959 efter kommunist-Kinas maktövertagande. Sin verksamhet förflyttade han till Europa och USA, där han grundade flera andliga centra. På Svenska Dagbladets Idag-sida läste jag den 4 januari att Trungpa är död. En sådan elementär uppgift borde ha ingått i den korta levnadsbeskrivning av honom, som finns i boken.

Boken, som jag läst med behållning, består av föreläsningar som tagits upp på band. Språket har således det muntligas enkelhet och direkthet. Trungpa tycks också ha hört till de relativt få andliga mästare som ägt en genuin visdom och insikt. Detta märks bl a i att han själv som person är relativt osynlig i boken. Han är behagligt lågmäld och utlovar inga sensationella upplevelser i meditationen. Den meditationsform han talar om är den tibetanska buddhismens, och den är tilltalande på många sätt, bl a för att den kan knytas an till västerländsk psykoterapi. Trungpa menar, att för att lära sig meditation, måste man gå igenom och studera sitt liv ända från barn- domen och till nu. Detta är själva grunden, åkern, där meditationens frön kan växa. Genom detta och främst kanske genom att konfronteras med sina svaga och sårbara sidor får man en verkligt grundlig kunskap om sig själv. Läraren, gurun, framstår inte i denna bok som någon upphöjd och ofelbar auktoritet. Han är snarare den som skapar

den rätta situationen så att eleven försätts i det rätta sinnestillståndet. Om sig själv skriver Trungpa att han inte är någon auktoritet, bara en av dem som färdas på vägen.

Buddha var, menar Trungpa, "en vanlig människa, som genomgått vissa saker och uppnått det uppvaknande sinnestillståndet". I detta tillstånd inser man att ens individualitet är något relativt, "att jaget egentligen inte existerar, utan är en illusion som ständigt föds och dör i takt med kroppens andning". Efter vad jag kan förstå, måste man ägna en stor del av sitt liv åt att meditera, om man vill uppnå detta. Hur många har tid till det? På så sätt blir denna typ av meditation endast till för ett fåtal hängivna. Teorin om icke-jaget, som upptar en stor del av boken, är inte heller tillfredsställande. När det illusoriska jaget avlägsnats, blir man fri att expandera, menar Trungpa. Då är min fråga: vem är "man" som expanderar? Det verkar som om denna frågeställning inte alls varit aktuell för författaren. Men om man ska fortsätta att utvecklas bortom jaget, måste det finnas någon form av självmedvetande, ett inre centrum, som strukturerar och håller samman personligheten. Min lärare i zenmeditation, Jacques Dropsy, brukar tala om en upplevelse av "I Am". Det kan vara klokt att hålla isär olika nivåer av mänskligt medvetande. På den nivå där de flesta befinner sig nu, är jaget fullt verkligt. På ett högre, transcendent, plan är det, möjligen, illusoriskt. För mig är det faktiskt inte viktigt att utvecklas på detta sätt. Som tur är finns det många vägar att vandra mot en andlig utveckling. Jag håller mig ganska lågt och säger som Jan Fridegård att det viktiga är att göra sitt bästa på den plats där man blivit ställd och med hänsyn till allt som lever.

Bengt Petersen

VATTUMANNEN

FÖRLAG & BOKHANDEL

...är Sveriges äldsta, fristående
bokhandel för esoterisk litteratur.

Vi har också ett gott sortiment av tal- och musikkassetter för meditation och avspänning m.m.
Kristaller, halvådelstenar - både oarbetade och som smycken. Slagru- tor, pendlar, tarotkort, zonerterapi.

Datahoroskop och biorytm etc.

Du kan beställa diverse kataloger över bok- och musiksortiment Data- listor över hela vårt boksoriment kan du få mot en mindre kostnad. Beställ i så fall en ämnesområdeslista först. Ur den kan du sedan välja de områ- den som intresserar dig.

VATTUMANNEN, Box 45096, 104 30 Stockholm
(Drottninggatan 83) 08-10 96 15, 10 69 15

Jung i saga och samlade verk

Den som vill tränga in i Jungs analytiska psykologi kan välja att läsa hans samlade verk i 20 band. Detta skulle ta en stor del av läsarens egen livstid i anspråk, och i stället väljer många därför ett annat alternativ, nämligen att läsa någon av de läroböcker om Jungs psykologi som finns tillgängliga, tex av Frieda Fordham, "An Introduction to Jung's Psychology", Hall-Nordbys "Jungs psykologi", Mattoons "Jungian Psychology in Perspective", Jolande Jacobis "C G Jungs psykologi", för att nämna några. Problemet med att läsa dessa andrahandspresentationer är inte att de är dåliga, utan snarare att de är så pass bra att läsaren nöjer sig med detta och avstår från Jungs egna arbeten. Detta är olyckligt. Jungs skrifter har en förmåga att skapa aha-upplevelser, att visa oväntade samband, att väcka frågor och nyfikenhet, medan läroböcker snarare stillar nyfikenheten och man får en känsla av ett slutgiltigt grepp om den psykologiska teorin.

Ett nytt alternativ för den som vill gå en medelväg är att läsa Robert H Hopckes *Jungs psykologi, en resa genom C G Jungs samlade verk* (Natur och Kultur 1989). Det är en välskriven lärobok av annorlunda slag. På 193 sidor har författaren fått rum med 40 korta kapitel, som vart och ett behandlar ett centralt begrepp i Jungs psykologi. I första avdelningen behandlas grundläggande begrepp som arketyperna, komplex, libido, symboler, synkronicitet. I andra avdelningen behandlas olika arketyppiska gestalter, t ex skuggan, persona, puer (det gudomliga barnet), trixtern. I tredje avdelningen behandlas ämnen "av särskilt intresse", t ex schizofreni, barnets utveckling, konstkritik, okulta fenomen och UFO. I fjärde avdelningen behandlas slutligen esoteriska arbeten, bl a om alkemien.

Varje kapitel består endast av 3-4 sidor och ger en lättläst, välskriven och korrekt redogörelse för det aktuella ämnet. Hopckes text är i och för sig ganska uttömmande, trots att den är kortfattad, men syftet är att den skall vara en introduktion till Jungs egna arbeten. Alla 40 kapitlen avslutas nämligen med referenser till fördjupningslitteratur. Referenserna är pedagogiskt presenterade på så sätt att Hopcke först ger grundläggande referenser till de viktigaste avsnitten i Jungs samlade verk, där ett visst ämne behandlas någorlunda utförligt. Därefter ges ytterligare referenser till texter i Jungs samlade verk, där man kan få en fullständig förståelse av ämnet. Sedan ges referenser till närstående arbeten, som placerar in begreppet inom en vidare ram för Jungs tänkande. Slutligen ger Hopcke också referenser till sekundärlitteratur, dvs böcker eller artiklar av andra än Jung.

Resultatet har blivit helt igenom lyckat. Boken kan mycket väl läsas fristående som en introduktion till Jungs psykologi. Men uppläggningsen gör att den uppmuntrar till fördjupningar på varje enskilt ämne, och läsaren kan då enkelt ge sig i kast med

C. G. Jung

originalarbetena. Boken lämpar sig utmärkt väl för studiecirklar, där olika elever kan fördjupa sig i olika ämnen. Den kan också användas av skolelever som vill göra självständiga specialarbeten. Även på universitetsnivå kan boken tävla med de bästa läroböckerna om Jungs psykologi tack vare de systematiska referenserna. Den enda invändningen är att den jungianska psykologin framställs som att den lever i en egen värld befolkad av jungianer, skild från den vetenskapliga psykologin som utvecklats genom universitetsanknuten forskning. Ett tydligt exempel är kapitlet om extraversion och introversion, de psykologiska typer som Jung beskrivit. Denna grunddimension för att beskriva skillnader mellan människor är väl etablerad inom den vetenskapliga psykologin och har under flera decennier vidareutvecklats av den framstående psykologen professor Hans Eysenck i London. Eysenck nämner visserligen Jungs inflytande i första hand som en historisk föregångare till hans egna arbeten, men Hopcke nämner över huvud inte Eysenck. Det är som att någon utveckling efter Jung förutom inom den närmaste kretsen av jungia-

ner inte alls är värd att beakta.

På tal om extraversion kan nämnas att Hopcke särskilt betonar den korrekta stavningen av detta ord. Den felaktiga stavningen extroversion ansågs av Jung vara "dåligt latin" och bör undvikas. Tyvärr används den felaktiga stavningen i den nyligen utkomna Jung-biografin av Barbara Hannah.

Jungs symbolbegrepp är centralt för hans psykologi. Jung uppfattade symbolen som *den bästa tänkbara framställningen av något som aldrig helt kan förstås*. Symbolerna finner uttryck i drömmar, fantasier, myter och sagor. De kan ha individuell giltighet, men de kan också vara mer eller mindre gemensamma för det mänskliga psyket. Människans psyke har en beredskap att uppfatta och hantera upplevelser och problem i hennes tillvaro, t ex förhållandet till föräldra, separation från föräldra, kärlek och äktenskap, anpassning till en grupp, frigörelse, åldrande och död. Symboliska framställningar av mänskliga upplevelser finns samlade i myter och sagor. Jung ansåg att ett studium av sagornas symbolvärld därför kan öka kunskapen om

människans symbolvärld. En väg att lära känna Jungs psykologi är därför att studera jungianska tolkningar av välkända sagor.

Centrum för jungiansk psykologi har nyligen låtit översätta två böcker med sådana tolkningar av sagor i serien Sagornas visdom, nämligen *Snövit* av Theodor Seifert (1991) och *Blåskägg* av Helmut Barz (1991). Båda böckerna är disponerade på samma sätt. Först återges sagan av bröderna Grimm i sin helhet. Därefter analyseras sagan mer eller mindre rad för rad med kommentarer och utläggningar om vad den symboliska innebörden kan vara.

Seiferts utläggningar om *Snövit* ger en inblick i hur jungianer kan närma sig sagotolkningar. En och annan gång är kommentarerna tankeväckande, men oftare förefaller utläggningarna något godtyckliga och osammanhängande. De påminner till stor del om vad prästen predikar från predikstolen om Jesu liknelser. Liknelserna är självfallet också symboliska framställningar som kan tolkas på olika sätt, men alltför många tolkningar på ett alltför mekaniskt sätt skapar en känsla av godtycke och av att symbolerna blir utnöta. Efter att ha läst Seiferts bok om *Snövit* upptäckte jag att det roligaste hade varit att läsa själva sagan i början av boken. Symbolen som *den bästa tänkbara framställningen av något som aldrig helt kan förstås* finns redan i själva sagan, och det är tveksamt om man blev så mycket klokare av att läsa en bok med tolkningar.

Det var därför med låga förväntningar som jag sedan läste Bartz' "Blåskägg". Den är ju uppbyggd på samma sätt och borde då ha samma karaktär. Men Bartz' framställning grep tag i mig från första raden. Sagan börjar: "I en skog bodde en man, som hade tre söner och en skön dotter." Bartz kommenterar: *Arma flicka. En sådan inledning bådär inte gott. Inte så att det skulle vara en skam att ho i en skog. Inte ens om man djuppsykologiskt uppfattar skogen som 'en symbol för det omedvetna'. Ut ur skogen i denna bemärkelse kommer vi alla, och med rätta drar den oss alltid och allt starkare tillbaka till sig. Den åskådliggör vårt hotfulla öde. Nej, det är inte skådeplatsen i inledningen som är illavarslande för flickan. Det är personförteckningen i första meningen som visar en familjestruktur som inger fruktan för hennes framtid. Visst kan en fader ha en dotter, och inte heller det faktum att hon har tre bröder inger oss några farhågor; till och med sex eller tolv bröder kan förekomma i Grimm-sagorna. Men var är modern? 'I en skog bodde en man, som hade...'*

På samma dramatiska sätt fortsätter analysen av hur flickan gifter sig med Riddar Blåskägg och hur hon inte kan motstå att öppna dörren till ett förbjudet rum i slottet och upptäcker Riddar Blåskäggs alla tidigare hustrur som mördats och hängts upp i rummet sedan de överträtt förbudet att titta i rummet. Riddar Blåskägg upptäcker sveket och vässar kniven för att avrätta också den nya hustrun, men hon lyckas med list tillkalla sina bröder som räddar henne. Helmut Bartz, som för övrigt är rektor vid C G Jung-Institutet i Zürich, ger en överty-

gande och sammanhängande tolkning av sagan som en skildring av en kvinna utan tillgång till sin kvinnlighet och en man med en patriarkalisk självbild som inte klarar av för stor närhet med en kvinna. Helmut Bartz' tolkning är åtminstone inte sämre än sagan själv, och för vuxna män och kvinnor kanske tolkningen är mer lättillgänglig än den ursprungliga sagan.

Nils Wiklund

Talar de döda till oss?

Okända röster hörs på inspelningsband. Är det de döda som talar? Friedrich Jürgenson upptäckte fenomenet – som den förste i världen? – när han skulle spela in fågelsång. Det var inte bara fåglarnas läten som hördes på bandet, utan även mänskliga röster, som inte skulle vara där. Jürgenson gjorde sedan en rad inspelningar och skrev böcker, där han hävdade att det rörde sig om kontakt med de döda. Claude Thorlin stötte också på fenomenet, och han skrev en bok där han framförde åsikten att det var de döda som talade. I andra länder har ganska många fått okända röster på hand. En av de mest kända är Konstantin Raudive (som fö en tid bodde i Sverige).

Inte så få svenskar har upplevt fenomenet. Ytterligare en svensk person har nu gett ut en bok i ämnet, nämligen Lizz Werne- roth. Hennes bok *Fönster mot spegelvärlden* har i år kommit ut på förlaget Maud Production (Box 2037, 121 11 Johannes- hov). En rad samtal med "de döda" redovisas.

Jag besökte en gång Jürgenson och hörde några av hans inspelningar. Där fanns tydliga, mystiska röster. Jag har också besökt Thorlin. Hos honom kunde jag inte själv urskilja ord, men tyckte mig höra det, när Thorlin förklarade vad rösterna meddelade. Jag har (hos Thorlin) lyssnat till band från Raudives inspelningar. Där kunde jag inte höra några röster alls i bruset. Jag har också hört tydliga röster som en annan person, vars namn jag inte kommer ihåg, spelat in.

En fråga man ställer sig, när man läser Lizz Wernerths bok, är hur tydliga rösterna är. Är det uppenbart att det alltid rör sig om synbarligen paranormala röster? Finns det tveksamhet, när det gäller tydnin- gen? Detta framgår inte av boken. Obe- roende bedömningar saknas, liksom en ve- tenskaplig attityd till fenomenet.

Professor Benders uppfattning att rös- terna är ett medialt fenomen vars rot finns i någon närvarandes omedvetna intresserar tydligen inte Lizz Werne- roth. Hon anser att det finns bevis för att det är de döda som talar.

Att det rör sig om ett paranormalt feno- men, tycker jag är uppenbart. Men tolk- ningen kan man ha skilda meningar om.

SM

Tänk Dig TEOSOFIN ej så mycket som ett system av filo- sofiska eller andra läror, utan snarare som den högsta lagen för vårt liv – en praktisk livs- åskådning – ett sätt att leva, att känna, att sträva och tänka.

TIDSKRIFTEN TEOSOFISKT FORUM

kommer att innehålla bland annat följande intressanta artiklar:

- Universums puls
- Atlantis och Carnacs mysterier
- Människan, en kosmisk pilgrim
- Medicinhjulet – en magisk cirkel
- Reflektioner över mysterierna
- Åtskildhetens irrlära
- GAIAS mysterier
- Hopi-indianernas visdomslära
- Mellan död och återfödelse
- Ljusets överbringande
- Våra förlorade myter

Prenumerationsavgift:
60:-/år/4 tidskrifter
Postgiro 25 07 65-5

TEOSOFISKT FORUM

Åvångsgatan 13
252 71 RÅÅ

Olika verkligheter

Du kanske menar att verkligheten är *en*, och du tror mig inte, när jag säger att det finns miljarder mer eller mindre olika verkligheter. Men det är ju så att vi människor tar in olika delar av det som är. En tar in massor om konsten och litteraturen, och det blir en viktig del av hans värld; en annan lär sig lika mycket om teknik och motorer; en tredje blir kunnig inom områdena religion och livsåskådning; en fjärde tar in mycket om samhällsfrågor och politik och en femte om underhållning.

För *en* människa utgör korna och katten en väsentlig del av verkligheten, för en annan är det ishockeyns elitserie som är i centrum, för en tredje är "vin, kvinnor och sång" livets huvudingredienser och för en femte är det Jesus och Bibeln. Osv.

Den friske och den sjuke har olika verkligheter. Den rike och den fattige likaså. Den vackre och den fule upplever livet olika.

Vi människor lever inte riktigt i samma värld, eftersom det är olika saker som betyder något för oss.

Man måste alltså acceptera att vad som är sant och riktigt för den ene inte behöver vara det för den andre.

Allmängiltiga sanningar inom livssynsområdet existerar knappast.

Om jag säger att det är orätt att jaga djur, döda dem och äta deras kött, så svarar någon med lika stor självklarhet att "sånt är livet", att människan har

jagat och dödat sedan urminnes tider och att om vi inte sköt en del av viltet, skulle djuren bli för många.

Om jag säger att det finns paranormala fenomen, så genmäler någon att detta inte alls har bevisats och att det är ytterst osannolikt att sådana fenomen finns, eftersom de strider mot kända naturlagar.

Och berättar någon för mig att Mormons bok säger sanningen, så förnekar jag att det är så.

Ja, jag förnekar en lång rad "sanningar".

Det finns olika åsikter om praktiskt taget allting.

Några tror att jorden är platt. Några menar att Hitler var en bra karl. En del tycker att vi skall ha fri fart på våra vägar.

Envar tar fram sina åsikter utifrån sina egna förutsättningar.

Vad som är "sanning" avgör var och en själv.

SM

Ny adress

Sökaren har flyttat ut på Hammarö. Den nya adressen är Vattentornet 3 E 1 tr, 663 00 Skoghäll.

Tel. 054-51 89 00.

SÖKAREN

Oberoende tidskrift för livssynsfrågor.

Redaktör och ansvarig utgivare:

Sven Magnusson

Adress: Vattentornet 3 E, 1 tr.
663 00 Skoghäll

Telefon: 054-51 89 00

Prenumerationspris:

Helår (8 nr) 240:-.

Halvår 140:-.

Postgiro: 70 60 47-8

Bankgiro: 372-8128

Annonspriser: (moms tillkommer):

Helsida 1.300:-, halvsida 750:-
småannonser 25:- per spalt-cm, men
minst 75:-

Wallin & Dalholm Boktr AB,
Lund 1992

ISSN 0038-0504

Innehåll:

SM:

"Alternativa nobelpriset" 1991 2

Dan Mattsson:

Att avslöja pseudoskeptiker 4

Dan Mattsson:

Att känna sig lurad 6

SM:

Tidskrift för Hälsa
Uppgång, fall, pånyttfödelse 8

SM:

Tidsresor 10

SM:

Folkbildare eller förvillare? 12

Hans Brattberg:

Pyramidkraft 14

Åsa Freij:

Fjällvandring till helhet
med Jürgen Sass 16

Brev 24

Bokrecensioner 27

Nils-Olof Jacobson:

Att uppleva världen med
slagruta

Sten Rodhe:

Shantideva

Bengt Petersen:

Jaget existerar inte

Nils Wiklund:

Jung i saga och samlade verk

SM:

Talar de döda till oss?